

Namosi-Naitasiri-Serua: Bible for Acts

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Acts

¹ ¹I Ceofilo, qu volaiya na I vola I mata, qei niya na kwa taucoko ga me tekivu na vi vavulici a vaveya o Jisu; ² me yacoviya na siga a la cake ke o keya, no vo tauciya devu na yalo Tabu na leya I varo vuwadru na leya I apositolo, o rau na djigitaki niya: ³ a vo vatakeya muni vuwadru, ni vo levu na leya I va djinadjina, no vo cola tale mai I na leya mate, e dau rairai vuwadru me bogi vasaga vulu, me tatataki niya na kwa bale jiya na matanitu ni Kalou. ⁴Io, ni ru vo soqoni vata qei nidru, e varojidru meru kuwa ni ladai mai Jerusalemi, meru waciya ga na leya tata ni talatala o Tamaya, o keya, a mutu varogo mai vuwako au: ⁵ e djina ni dau vi vavita isotaki o Joni I na wai; e bogi vica ga, mutu na qai vavita isotaki I na Yalo Tabu. ⁶A ru qai soqoni vata a ru tarogiya, aru kwa, o mutou na Turaga, mutu vo vaveya vuwadru na Isireli meru matanitu tale na gauna I kwe, se jikai? ⁷ A kwa vuwadru o keya, e tasi lemutou me mutu kila jiya na keya gauna, se na keya yabaki, e lewaiya takiya ga ke o tamaqu: ⁸ mutu na rewajiya na kaikai, no vo lamai vuwako mutou na Yalo Tabu; mutu na qai tukuniko au mai Jerusalemi, qei niya o Jutia taucoko, qei niya o Samaria, me yacoviya na I talatala I vuravura. ⁹Ni vo kwa devu na vi kwa I kwe o keya, a qai kau cake, ni ru vo vadaniya no; e kiya na o e vatukolo hiya mai eru mata. ¹⁰Ni ru tola makuga I lomalagi, ni vo la yaji o keya, daniya, e ruwa na tamata e ru no voleka vuwadru e ru vai sulu bucobuco; ¹¹aru kwa, o mutou na kwai Kalili, mutu tu mutu qai tola makuga I lomalagi na vuku ni cava? o Jisu I kwe o keya e mei dai cake vuwako mutou I lomalagi, e na la tale mai me kodaki ke ni mutu daniya ni la I lomalagi. ¹²A ru qai lesu tale I Jerusalemi I na yataga a va yaca ke na violive, e voleka I Jerusalemi e kodaki ga na keya va yawa ni dau lai yatovi na siga ni vavacegu. ¹³ Ni ru vo unu I yaloga, eru vo cabe I na taba ni were I yata, eru dau no ke, o Pita, qei niya o Jemesa, qei niya o Joni o Adriu, o Filipi, o Tomasi o Pacolomio, o Maciu, o Jemesa o luveya coalition, qei niya o Saimono e kiya va tokoniya me jiya na gumatuwa, qei niya o Jutasa la tacini o Jemesa. ¹⁴ E ru vo gummi kali o rau taucoko ga I kwe aru vo yalo vata na kerekere qei niya na masu, qei nidru muni na lewa, o Meri na leya nene o Jisu, qei nidru na leya tacini. ¹⁵Na gauna I gi, a tucake ke o Pita kedru vi mama na vi wekani (e go wili vata eru yaca e ru bara kiya na drauruwasaga vulu) a vo kwa, ¹⁶ o mutou na vi wekamu, e dodonu me va yaco na jiki ni vola tabu I kwe, a tatataki niya na Yalo Tabu ve gusu o Tevita, e vuku o Jutasa, o keya a simata taki nidru o rau na qulumiya o Jisu. ¹⁷nidu vo wili vata qei niya o keya, a vo lesi I na cakacaka I kwe. ¹⁸ (Na tamata I kwe e voliya e kiya na jiki ni vanuwa I nai vola ni leya I valavala ca; a lutu a saumaki niya I ra, a kwacabote e kete, a sure taucoko ga e wawa: ¹⁹ e lai kilai na kwa I kwe vuwadru taucoko ga na nokoto mai Jerusalemi: a vatokai ke na jiki ni vanuwa igi na ledru tata, Akelitama, o keya igi, na vanuwa ni dra.) ²⁰Ni vo volai na I vola ni Same, Me lala djidji na leya were, me kuwa na tamata me no ke: io me kani kiya me qulu na leya I tavi. ²¹O keya e dodonu ke, me kiya re vuwadru na tamata me no qaneko datou I na gauna taucoko ga no qaneko datou ke na Turaga o Jisu, ²² a vo tekivu mai na vavita iso o Joni, me yacoviya na siga a la cake vuwako datou o keya, me lesi o keya me kwa vata qei niko datou na leya tu cake tale mai na mate. ²³ A ru vo lesiya eru ruwa, o Josefa va tokai o Parisapa, e yaca muni o Jusitu, we niya o Mataisa. ²⁴A ru qai masu aru kwa, O mutou na Turaga, o vo kila jiya na yalo ni tamata taucoko ga, no vatakeya mai o cei vuwadru ikwe o vo djigitaki niya, ²⁵ me leya I tavi na cakacaka va I apositolo I kwe, a vo sivi dai mai ke o Jutasa, me la I la yasana. ²⁶ A ru qai va wiri madjigi balejidru, a vo reba co Mataiasa; a vo wili vata ke o keya qei nidru na I apositolo eru jina ruwa.

² ¹Ia ni vo cava mai na siga ni penitiko, a ru vo no yalo vata o rau taucoko ga e kiya e tavo. ² A qai la va sauri mai lomalagi e kiya na I rorogo, e kiya na cagi kaikai, e va vuqa niya na were taucoko e ru nokoto ke. ³ A lai dani vuwadru e kiya na kwa e kodaki na mudre ni quto e ru vi se yaki, a no vuwadru yakiya ga. ⁴ A no taucoko ga vuwadru na Yalo Tabu, a vo tekivu meru tataki niya na tata ni vanuwa kani kiya, me kodaki e soliya vuwadru na Yalo Tabu meru kwa. ⁵A ru no mai Jerusalemi na kwai Jutia e yavalu, na tamata lotu, I na vi vanuwa taucoko ga e ruku o lomalagi. ⁶ Ni vo rogo yaji na kwa I kwe, a ru soqo vata na tamata wara, a karacidru ni ru kala va rogo na tamata yakiya niru tatataki niya na leya I tukutuku. ⁷ A karacidru taucoko ga, aru kwa vai nidru, daniya, eru tasi kwai Kalili o rau e ru tata no? ⁸I vai e kodaki o datou ni du vo varogo o datou taucoko ga, na ledu tata a du sucu qaneya? ⁹ (o ray na kwai Pericia, qei niya o Mitia, o Ilama, qei nidru na nokoto mai Mesopotemia, o Jutia o Kapatosia, I Ponito, qei niya o Esia, I Firijia, I Pamifilia, I Ijipita, qei niya na yasayasa va Lipea e voleka I Kirini, qei nidru na vunilagi amit Roma, o rau na kwai Jutia, qei nidru na vo vuki I na lotu va Jiu, ¹¹ o rau na kwai Kiriti qei nidru na Arapea,) ni du rogocidru na kwa eru kwa I na ledu I tukutuku na leya cakacaka ni vi va kurabuitaki na Kalou. ¹²A karacidru taucoko ga, eru taqwaya, aru vo kwaliraki nidru, na cava na keya I balebale ni kwa I kwe? ¹³ A ru va rivariva cidru tale eru yavalu, aru kwa, Eru mateni i na waini vou. ¹⁴A qai tu cake o Pita, qei nidru na lewe jina duwa, a kulataki niya cake e domo, a kwa vuwadru, o mutou na kwai Jutia, qei niko mutou no I Jerusalemi, me mutu kila jiya na kwa I kwe, no varogo na lequ tata: ¹⁵niru tasi mateni o rau I kwe, me kodaki na kwa mutu numiya; no vo jiya I katolu ni auwa. ¹⁶Na kwa ga I kwe a kwa na parofita o Joeli: ¹⁷ A kwa na Kalou, e na cava na gauna mai bere, qu na sovajiya qu yalo vuwadru na tamata taucoko ga: eru na parofisai o rau na lemutu I luve teigwane qei nidru na lemutu vulau, e na daniya e yavalu na kwa o rau lemutu suravou, eru na tadra taki niya e yavalu na kwa o rau na qase. ¹⁸Io o muni na lequ tamata qei nidru na vada. Qu nq sovajiya qu yalo I na gauna igi, eru na parofisai ke: ¹⁹ Qu na vatakeya na kwa e va karaciko datou mai lomalagi I yata, qei niya na vi vatakei I na vuravura I ra; na dra, qei niya na quto mudre, qei niya na o: ²⁰E na vuki na mata ni siga me gilogilo, qei niya na vula me dra, e na qai cava mai bere la siga o Jiova, e levu qai rogo no: ²¹ E na cava, o keya yakiya e masu jiya e yaca o Jiova, e na cola. ²²O mutou na tamata na Isireli, varogo na tata I kwe; O Jisu kwai Nasareci, na tamata e va djinadjinataki niya vuwako mutou na Kalou na cakacaka

mana, qei niya na vi vakurabuitaki, qei niya na vi vatakei e yavalu, e soliya na Kalou vuwa o keya me vaveya i na kemutu vi mama, me kodaki mutu vo kila jiya: ²³ o keya, no vo soli devu vuwako mutou, me kodaki ni vo nakijiya devu na Kalou na kwa e lewaiya i mata, mutu qulumiya mutu vako jiya i na kauvelatai va mate niya eru lima na tamata bura; ²⁴ o keya a va tuniya na Kalou, ni vo serekiya na i vau ni mate; evo tasi rewa ni vauci no ga ke o keya. ²⁵ Ni vo tataki jiya o Tevita, a kwa, qu daniya o Jiova ni nokoto ga ve qu mata, no vo no o keya ve qu lima i matau, mequ tasi savu rewa ke: ²⁶ O keya e marau ke qu yalo, e marau ke qu ma; E va cegu muni ke qu vuliciko i na lequ i nuinui. ²⁷ O mutou mutu na tasi biujiya qu yalo i etesi, se dainiya na lemu kiya ga yalo savasava me vuca: ²⁸ O vo vatakeya mai na calevu ni cola; o na va vuqa niya mai voko au na marau mai vuwa mu mata. ²⁹ O mutou na vi wekamu, mutu vosojiya ni qu doudou mequ kwa bale jiya o Tevita na qase vuwako mutou, a vo mate o keya a bulu, e no tu ga voko datou naleya I bulubulu me yacoviya na siga ikwe. ³⁰ Ni vo parofita o keya, avo kila jiya na leya bubului vuwa na Kalou, e na tubu mai vuwa o keya na Karisito, me kodaki e lewe, me no lai nono vaturaga: ³¹ Ni vo kila jiya i mata, ni vo kwa na leya tucake tale mai na eri te na Karisito, e na tasi dai tu mai i etesi, se vica e lewe. ³² O Jisu I kwe va tu niya na Kalou, a jiya i va djinadjina ni kwa ikwe o madou taucoko ga. ³³ Ni vo kau cake ve lima i matau na Kalou, a rewajiya o keya mai vuwa o Tamaya na Yalo Tabu a yalataki niya, a qai sova jiya na kwa ikwe, mutu qai daniya mutu qai varogo. ³⁴ Ni vo tasi la cake i lomalagi o Tevita; a kwa o keya, A kwa o Jiova vuwa na lequ Turaga, Mo nokoto ve qu lima i matau, ³⁵ Mequ va malumalumu taki nidru re na lemu meca me jiya tutu qu la. ³⁶ O keya ikwe, meru kilajiya na mataqwali i Isireli, o Jisu ikwe, o keya mutu vakojiya i na kauvelatai, a lesiya na Kalou me Turaga me Karisito tale ga. ³⁷ Ni ru vo varogo, ni vo lai tabu eru yalo, aru kwa vuwa o Pita qeinidru nai apositolo eru vo, "O mutou na viwekamu, na cava me madu vaveya?" ³⁸ A qai kwa vuwadru o Pita, mutu vivutuni, mutu vavitaistotaki, o mutou yakiya, e yaca o Jisu Karisito, me boko ke na lemutu i valavala ca, mutu na rewajiya na Yalo Tabu me i solisoli. ³⁹ Nivo vai vuwako mutou na tata ni yalayala, vuwadru muni na lemutu i luve, vuwadru na no vayawa, vuwadru yakiya na covidru vuwa na Turaga na ledru Kalou. ⁴⁰ E vo levu tale na tata a kwa o keya a varojiya, a kwa, Mutu va cola niko mutou mai vuwadru na i taba tamata take iqoi. ⁴¹ O rau eru vabaujiya na leya tata, eru na vavitaistotaki: me keya I kuri vuwadru na vo lotu i na siga igi eru bara tolu na udolu na tamata. ⁴² Aru qwaraviya makuga na ledru i vavuvuli nai apositolo qeiniya na vilomani, qeiniya na dovi madrai, qeiniya na manumanu. ⁴³ aVo kanidru taucoko ga na matakui; e levu na kwa e vi va kurabui taki qei niya na va takilakila eru vaveya o rau na i apositolo. ⁴⁴ O rau taucoko ga eru vabaujiya eru no vata, aru kala soliya na ledru i yau meru lewaiya vata; ⁴⁵ ru volitakiniya na ledru vanuwa qeiniya na ledru i yau, aru votaiya vuwadru taucoko ga, me kodaki na ledru dravudravuwa. ⁴⁶ Aru gumaikali sara na la na were ni lotu ina visiga, aru yalo vata, aru dovi madrai ina viwere, aru kaniya na kedru i na marau qeiniya na yalo djina, ⁴⁷ a ru va okaoka no vuwa na Kalou, aru oka jidru na tamata yakiya ga. Na Turaga a vai viritaki niya vuwadru na i soqosoqo lewe ni lotu, ina visiga, na tamata eru vo vacolai no.

3 ¹Ia, niru vo lavata o Pita qainiya o Joni vena were ni Soro ena gaura dau tare ke na Masumasu, ena civa. ²E kiya na tamata evo tauvi lokiloki mai ve kete la nene evo dagji vauni tu, ovan evu vo va vavoniya tuga veisiga ena mata ni were ni Saro, evo vayoyani me jiya o lagilagi, me keveviya e kiya na kua ni lonalona vidru na Sita i vere ni Soro ³O kiya, ni vo dania o Pita qainiya o Joni, niru varau Sita ina nere no soro, evo kerekere me kiya na kua ni loloma. ⁴Aru vo va tolaviya labavu tu o Joni o Pita aru qai kwaya. ⁵A vo a tolavidru o kiya, qai numiya talega mrru na solia mai e kiya na kua vua. ⁶E qai kwaya o Pita, Na siliva na kowla e jikai voko au; ia na kua ga e no tu vo ko au qu na Solia vuako: ena yacai Jisu Karisito mai Nasareci mo tucake mo la. ⁷Aru qai caquviya e lima imatau, aru vo vatucake niya, evo va kaikai taki e la qai niya e temo ni la. ⁸E qai vido cake o kiya, e qai drusa rauni, luru qai sita vata vena were ni Soro, qai ridorido rauri qai vatokoroko taki, vuya no ga na kalou. ⁹Aru vo tolaviya na tamata taucoko, ni vo yato vami qai varokoroko taki niya na kalou. ¹⁰Aru vo kilajiya nio kiya ga dau no rauni e mata ni nere ni Soro mai lagilagi me dau keXXXiya na kua ni lolona, aru vo matakui qai kavacidru na kwa levu e vo yaco una. ¹¹Ia ni vo deneidru o Pita o Joni na tanata lokiloki igi e vo vacolai, eru vo drusa vata orau taucoko na tamata mai vuadru vena varada vo vauacani Na leya o Solamoni, evo karandru valem ¹²Ia, nivo tolaviya o Pita, a kuaya virdu na tamata, o kemutou na temata ni Isireli, balejiya na cava e kavacikeruntou ke na kua i kue? Se vaca mutu vo va tolavi kemavuke vabalaun, me kodaki na lemaru kaikai. ¹³Na leya kalou mai o Eparama, qainiya talega o Aisake, vata qainiya o Jekope, na kalou ni ledru qase, e vo tabakiya me ledru Parofita o Jisu. O Kiya ga e kancake yaji mutu qai vaseseiya mai ve mata o Pailate, gauna e varau sene ke. ¹⁴Mutu va Seseniya mai na Yalo Tabu, qainiya na Yalo dodonu, mutu qai vinajiya me Sene mai e kiya na daulaba. ¹⁵Mutu vo va mateniya nai Vacok, e kiya a tucake tale mai na mate, o kedatou na va djinadjina ni leye mate. ¹⁶Gauna ikne, vabau jiya e yaca, na tamata ikne mutu tolaviya mutu kilajiya, na yaca no ga ikne e soliya ma na kaikai. Ia vabaujiya e no vua o Jisu e solia vua na cola oka na cola balavu vo kemutou taucoko. ¹⁷Ikue, taci qu kilajiya, mutu se va seseniya no, o kiya se tara noga la cakacake. ¹⁸Lo, na kua igi, a vo kua na lkalou ma ve gusu orau na parofita, na Karisito a mate, XXX baleji dedaton. ¹⁹Mo suka, mo ma visau mai me bokoci lemu valavala ca, balejiya me va kalougata taki nikemutou na kalou. ²⁰Me na qai Solia mai la Yalo Tabu me mai tolavi kedatou tu ne yacoriya saraga la lesu mai ²¹O kiya Saraga na kalou ena caqunya, me yaco viya na kua taucoko me suka tale vuna na kalou, na kua e vo kwaya devu ena gauna i mata. ²²O Mosese vo kuaye devu, na kalou ena levu la Parofita me kodaki o kiya ena gauna ikne. ²³E na yavo taucoko vidru na tamata, o rau eru tasi varorogo vua na Parofita ena varuseu ga vidru ka meca. ²⁴Lo, o rau taucoko ia Parofita o Samuela, vata qainidru na bere mai vua, kuru vo kwaya ena yaco ma na Siga ikne. ²⁵Iko nai luve ni Parofita, qainiya na Covana igi na kalou e tara nai me baleji kedaton, a kwaya o Eparama.

Vena lemu Vabaujiya i vuravura taucoko na mata vuwere meru vakalougataki. ²⁶Devu na kalou vatubu nidru la tamata, e solia simata mai vuako, me vakalougataki nuko, meru va kaikai rike datou.

4

¹Ia ni o kuru vo tata vo vo kuru na tamata, a vo lamai vo keru o ira na bete, vaba na turaga ni were ni soro, qei o kuru lea tokani o setoki. ²Ni vu vo oca o rau na vavalio o kuru na tamata, qai vunautakinic qai tu kake ma na mate lea XXX o Jisu. ³Eru vo qulumia o rau ka bijia i na were ni vevesu me veiqwak ve, ni vo veiyavi. ⁴Ia ni vo leue levu eru vo nogocia, eru vo vabayjia, ia na kedrui wiliwili na teigwane me lewe lima go na udolu. ⁵Ia ni vo qwata, eru vo swqoni taukako i Jerusalem. O kuru na ledru turago, qai o kuru dedru qase, qe o kuru ka vunivola. ⁶O Anasa na bete lewi, qai kaifa, qai o Joni, qa Alekisado, qai o Kuru taucoks na mataqwali ni bete levu. ⁷Ia ni vo vatucake o rau no bedru ve mana, eru vo tarogia i na kaikai cavo, se na yaca vo cei, muru vo vaveyo ke na kwa iqoi. ⁸E vo vuqa o Pita ena Yalo Tabu, ea kwaya vo kuru, o kemutou na ledru tamata, kei na ledru qase o na Isireli. ⁹Kodaki kemaru vo lai taroji ena siga ikwe ena vo cakacaka oka vua lea tamata lokilokik, se cavo na qa co ke. ¹⁰Mutu kilajia taucoko, qei kuru taucoko na Isireli, ni vo yaco; Jisu Karisito na kwa i Nasareci, o kia kenutou na vakata ke na Kauvelatai, o kia vo va tucaka ni a tale na kala mai no mata, 10, ena vuku vo no ke o kia okwe na matanita vo cola oka. ¹¹O kia na vatu kemutou a burajia mai o kemutou na matai ni were, o kia vo yaco no kena vadei na: yavu ena i tutu ni were. ¹²Ea vo jikai na cola ena ka vuku e kani kia, ni vo jikai tale kia na yaca ena ruku ni lomalagi ka solia vo kuru no tamata, me du cola reva ke. ¹³Ia ni no vo talavia na ledru; matau o Pita vata o Joni, ni ru vo kilajia talega o rau vo Jikai tale ni vuku, e vo tamata vuli, eru vo maroutaki nia, eru qai vo rovidru, o kuru nokoto vata o Jisu. ¹⁴Ia ni ru vo tolavia na tamata va colai, nidru vo drusa vata tu o rau, eru vo jikai ni Nucesa tale. ¹⁵Ia ni vo tatalojidru me buru la dei ena na were ni Veibosa, eru qai boco vaka o Kuru. ¹⁶E kwaya, e cava me du vaveya vo rau no tamata ikwe 7 ni ru vo lalajia o kuru taucoko vo no i Jerusalem, ni vo kia e cakacaka oka ro go eru vo vaveya; na edu vo tosi vuceso vewa. ¹⁷Ia qe kwaya: yata vo kuru na tamata, me du kwaya ga, me ru le ocapi sara kodaki eru vavulici talke vua e kia no tamata e yaca okwe. ¹⁸E ru vo vovidru mai, a vakasala nidru, me ru kua sara ni tata se vakawvuli ena i yaca o Jisu. ¹⁹A ru qai tata o Pita vata o Joni, rau qoi kwaya vo Kuru, Mutu lewaiya ga se vo dodonu me Jikai e na Mota ni kalou me kemaru varorogo vo kemutou me jikai vokiaina kalou. ²⁰Ni vo dredre ke kemaru me kemaru kua ni kwa na vikwa kemaru a tolavio ke rogocia. ²¹Ia ni ru vo tasi tolavia e kia no kwe me ru ocapia kwe, eru vo tataniocaoce tale vo kutu, eru qai serekidwime ru la, ena bukudra na tamata ni vu vo vakatoboroko takalina na kalou o kuru taucoko ena vuku ni kwo vo vai. ²²Ni vo vasagavulu vakaca mai lea yobaki, o kia na tamata e vaveya vua na cakacaka mana okwe na cola ikwe. ²³Ia ni ru vo sereki i o kuru val la vo kuru na ledrai tokani qai kwaya taucoko na qwa eru tatania o rau vo kuru na bete lew kei kuru no qase. ²⁴Ia ni ru vo rogocia, eru vo lomalata ka tabakia cake e domu vua na kalou, qai kwaya ve kemidana Turago, o Kemuta na kalou, bulia na lomalagi XXX vuravura, vata na waitaci, kei na kwa taucoko e no ke. ²⁵Lea gusu o Tevita na lemuta tamata mutu a kwaya, e dau e oca na veimatinitu lea vula ni cava, vo vananumi, na kwa bota o kuru na lewe veivanua. ²⁶E ru vo tuva i vau na tui kei vuravuaa, aru vo soqoni vata ko kuru na turaga meru veivala luat XXXX, vata ka Karisito. ²⁷Ni vo Jina niru vo soqou taucoko na rara ikwe me ru vei vala vata na luvemutou na yalosavasa o Jisu, o kia o a lumujia, o rau o Eroti vata o Ponitio Pailato, va o kuru ne veimatinitu, vata o kuru na Isireli. ²⁸Me ra Kitaki taucoko na kwa ko ni a lesia i mata mo vai, me kodaki na lemu kaikai vata no lemutu i naki. ²⁹Ia okwe, kemuta na turaga, mutu mai tolavia na ledru kwakwa vaka o cqocq qai solia kuru na lemui talatala, me ta motau vaka levu ni vu kwaya no lemutu kwakwa. ³⁰Ni kemutou vo dodokia yaji mutu XXXme na veivakacolai, me vai talega na i vakatakilakila eso kei na kwa e veivakokurabuitaki, e na yaca na luvenutou yalo oka o Jisu. ³¹Ia ni no vo mosu oji, vo vakayavelaji na were eru vo soqon tauqucole; ke. Eru vo dui vakevuqania taucoko na Yalo Tabu, eru vo matau ke ni ro vo tukumia na kwakwa a: kola. ³²Ia o kuru na lewe levu eru ro vabaujia, eru vo lomovota ke yalovata, a vo Jikai e kia e kwaya na lea tabiagio na kwo vo no vua, eru vo taukeno vota na leya i ya kia. ³³A vo levu ledru kaibai me apositolo, ni ru vo kwaya me ru tucake tale mai na mate na turaga o Jisu, a vo okajia valeu o kuru taureko. ³⁴Ni vo jikai e kia ma. Vo kuru na dravudravu, o kuru taucoko va taubena na vanua se na vei were, eru va taletaki, eru vo kau na ivoli na kwa eru volitakinia. ³⁵Aru vo tauca e ru la nai apositolo a vo nota: vo lauru taucoka me kodaki na lediu dui dravudrau. ³⁶O Josese talea, o kia au vo vakataki o kuru no apisitola o pan a pasa (a kea balebale, k luve i vakegu). Dea luve i livai, na kwai kipiro. ³⁷O kia e taukeme e kia na tik na varua, vo volita ki, ka qulumia na kwa ni val, ka tata e ru ka na apisitolo

5

¹E kiya tamata e yavi o Ananaisa, qai niya o Savaira na la yalene, eru vaktakinia e kiya na vanna. ²Aru cilotakinia e vica nai lavo, eru kila jiya vata mo orau na vinajini, eru kau e vica, eru qai deniya veru la na apositolo. ³A qai kwaya o Pita, Ananaisa, ena kodaki mei nivo va vuqa niya o Setani mu yalo mo giri, vena Yalo Tabu, mo ulo niya eso nai lavo? ⁴Nivo no tuga imata, ni tasi lemu ga Nivo volitaki devu, o tasi mata va vitaliya takimya? O tasi giri jidru no na tamata o giri jiya no na kalou. ⁵Ia nivo varogo na tata igi o Ananaisa, a vo re va vale qai mate eru mataku sara o aran na rogouya nai tukitukiu igi. ⁶O rau na Saravon eru rogo jiya eru olo giya eru bXXXjiya ira ra vena yasa ni ve no. ⁷Devu e tolu na quwa, e qai la mai la yalewa e tasi nilajia tu na kwa e yaco. ⁸O pita qai kwaya vua “kwaya ne mai vo ko au iko volitakiruya na vauna va leru “o kiya XXX XX nalevu Sarago. ⁹O Pita qai kwaya vua, “No kiya na kuno muru neru va to takininya me muru va tovoliyi na Yalo Tabu ni Kalou? Tolaviya, Eru la na curun-on eru bulijiy mai XXXX teguane yabani matanivene, oran eru na bo jo jiko ke. ¹⁰Devu ga igi, E reba taviega qai oji oji talega la colo qai mate. Gauna orau na Curavou eru sita mai eru

tolaviya nivo mate tu eru qai rogo jiya muni eru XXXXgiya ga ne yasa la Feguane. ¹¹E tuburidru e kiya na matakulevu vidru na SoqoSoqo lotu, qai nidru na varogo nai Falanon ikue¹²Levu nai vata kilakila qai niya na vivakurabui taki eru lima na apositolo tru no taucoko na leya vara da o Solomani, ¹³Tasi kiya e no vua no dodonu ne leve nijidru orau igi; eru vo va rokorodo taki nidru na tamata. ¹⁴Levu eru vo vabaujiya ne kalou, teguare vata qainidru na yaleua ¹⁵Eru vo tojo jidru ga ne na tauvimate i calevu qai vadarro nidru vena datodaro Se lokoloko, balejiya me lamai o Pita la : a loyaloga meru vacolai ke. ¹⁶Eru vo lamai eso tale na tamata mai na so na rara ve yasa ga o Jerusalemi, eru meidru mai na tau vi mate vata qai nidru eru varavataki nidru na yalo velavela, eru vaco lai tocoko¹⁷E qai tucake na bete levu, qainilvu na dau no vata no, qainidru talega lai caba o Setoki eru vo ocn Saraga valevu. ¹⁸Aru vo caquvidru na apositolo, qai denidru ivene ni revesa. ¹⁹Ia ni vo bogi vevu, a qai tolaviya na matanivere ni vevesu, e kiya na AgiXXX ni Fuaga, qa meidru ma ke qai kwaya. ²⁰Mutu la, mutu lai no na neneni soro, mutu qai kwaya vidru na tamata na tata tavuvoko ni coko XXXX. ²¹Ia nivu vo varogo evo qulata na vavina eru vo sita i wereni sono eru vo vavuvuli. A vo lamai o rau na bute levu, qai nidru na no vata no aru vo soqoni vata qai nidru na matavileuai, qainidru na le dru qace na lure? Isireli, aru vo vatajidru e vica neru la i vere ni revesu me meidru mai. ²²Aru vo lamai na ovasa eru vodanidru aru qai tasi davudru, eru suka mai eru qai kwaya. ²³Kemadon sogo jiya na mataninere e qata Saraga na XXXX eru yadru viya na matanivene, gauna dadu dolavaya ke e tasi kiya e notu ke. ²⁴Gauna na Karetani qai my a na betelevu eru to yociya ki na kwa e yavo, e karacidru ena kodaki lvei na kwa kwalevu na na kua ikwe. ²⁵E qai lamai e kiya na tamata, qai kwaya vidru, Tolavidru na tau XXX mutu deinidru i vere ni ve vevesu eru vo no tu vene ni soro, qai vavulicidru u a tamata. ²⁶E qai la oran na turaga qainiaru na orisa, qai neidru nai, ia eru tasi mata vaveya e kiya na kua i ru matakulevu na tamata ke lala meru vinlaki vena vatu. ²⁷Ia niru vo meidru mai, eru vo va tucake nidru veru mata na matavilenai, a tarogidru na betelevu. ²⁸Kemadoon tasi mata kwa va levu no vuwako mutou me mutu va vulieiya no na yaca ikwe, tolaviya mutu vo va vuqa niya o Jerusalemi vena lemutu vavuvuli, mutu vaveya me madu tarogi muni o madou vena leyadra na tamata ikwe. ²⁹Q qai tata o Pita qai nidru na apositolo eru kwaya, evo kilikili qai n kemado, XX keruadon taleirewarewa vua na kalou, me kuwa ga ni nidru na tamata. ³⁰Ia na ledru Kalou na ledu qase aru susugiya mai o Kisu o Kiya a mutu va mateniya i na kauvelatai ³¹O kiya e va lavelavejiya na Kalou ve lima imouau me Turaga qai niya na ledu ivacola me solia na vivutuni vuwadru na Isireli me boko ni valavala ca. ³²Madu ya yaco muni yaji medu vajinajina ena eikwa ikwe Kodaki ke na Yalo Tabu o kiya evo solia na Kalou o rau na leya eru talaiwarewa vuwa. ³³Nia rogociya eru oca valevu, eru boseiya meru vam atenidru o rau. ³⁴A qai tuca ko e kiya na kedru vimana na XXXXXXXX. Na Farisi e yaca Kamelieli na vunivunau e rogorogo oka vuadru na tamata taucoko. A kwaya meru kau vala lai ga irara o rau na Aposito. ³⁵A qai kwa vuadru o kemutou na Isireli, mutu lomani Kemutou oka mutu lewaiko mutou oka ina vuku kwa mutu numia mutu vavoya vuwadru na tamata ikwe. ³⁶Agi tubu cake o Cuta a dau tukuniya me kiya na kwa a vatokoniya e yavalu na tamata eru wili vata e lewe vanadrau a qai Vamate o kiya ikwe qanedru o rau na taki rewarewa o rau Vasesei me devu yali. ³⁷Ni devu, o keya a qai tubu cake o Juitusa na kwai Kaleli ena guani igi lewenivanua. A rewajidru muni ga re levu na tamata eru qai te kuciya. Ia a qai mate in XX ke, eru vitalatala o rau eru tekuciya no. ³⁸Ia ikwe, a qu kwaya yuwadru, mutu ladai mai vuwa dru na tamata ikwe, mutu vadeinidru ga, kodaki e cakacaka ikwe ena yaco ga. ³⁹Ia e kodaki ma vuwadru na Kalou e tasi daniya eru varusa nia ni mutu na sitavi e matu na viwerewere. ⁴⁰A qai yalovata qai kwa, eru a lai covi o rau na Apositola eru lai ocaji aru qai kara kuita takinidru lai tata ki vakaikai mera kuwe ni kwa e yaca o Jisu, vevu aru qai daindru. ⁴¹La nidru ladei mai veidru mata vuadru na mata vile wai eru vo marau takinia balejia medru vacacani e vuku e yaca. ⁴²La wisiga taucoko ina were ni soro vei na veivala taucoko eru Jikai ni devu na vatauvuli vata vunau takiniya o Jisu ni okia na Karisito.

6 ¹To ina gauna igi, ni vo lewe levu eru vo lotu eru vo djidji o rau na vulagi ni vimatanitu Kanikia vo rau na Iperiu, ni vo jikai ni ru lai numi o rau na ledru yada ina vivota ni yau ina visiga²Vo qai vasgoni nidru vata na lewe levu e ru vo lotu orau na lewe jinikarua, aru qai kwaya, E vo jikai ni dodonu me madu biujia na kwakwa ni Kalou, qai qwaravia na jisaiveli ³O Kiya, o kemutou na viwekani, me mutu qai qwara vo kemutou e ru lewe vitu na tamata vo rogorogo oka, e ru vo vuqa ina Yalo Tabu Vata na vuku; me madu lesidru ina cakacaka ikwe ⁴To o kemadou, madu na gumatua sara ina masu, vata na vunautakiwa na kwakwa ni Kalou. ⁵A vo oka vo rau taucoko ga na lewe levu na kwakwa ikwe: qru vo djigitakinia o Sijiveni, e kia na tamata e vo vuqa ina vabaulia vata na Yalo Tabu, vata o Filipi, Vata o Pirokoro, vata o Nikanori, vata o Taimoni, vata o Panmira, vata o Kikola, eru tamata lotu va-jiu i Anitioko ⁶A ru qai vatunidru ve ru mata na apositolo: 10 niru vo masu devu, eru qai tabakidru veru lima. ⁷A vo toso no ga na kwakwa ni Kalou. Vo toso cake valem no ga na kedru iwiliwili na tisaipeli i Jerusalemi, a vo lewe levu sara vodru na bete eru vo talaiwarewa ina vabaujia⁸E a vuqa ina loloma-savu vata na kaikai o Sijiveni, qai a vavea na vikwa. Vivakurabuitaki vata na cakacaka mana yalevu evica ina kedru maliwa na tamata. ⁹To aru a qai la yaji e vica na lewenilotu mai na werenilotu ledru na tamata sereki (me kodaki na yaca e, kilai ke), qenidru e vica na kwa Kirini. Vata Alekisadria, vata i silisia vata i Esia, aru qai vivala qaniya o Sijiveru¹⁰To vo solia ga na Yalo Tabu vo Sijiveni na vuku, niru a jikal ga ni vacalania rewa ina lea kwakwa. ¹¹Eru a qai sasagatakinia lo evica na tamata meru kwaya, “Kemadou a rogocia na tamata ikwe, ni kwakwa vuratakinia o Mosese qenia na Kalou!”¹²Okia na calevu ikwe, aru a vauqejia rewa ke na tamata, qenidru na qase, qenidru na daunilawa. A vu. Vo qai la yaji vo Sijiveni avu qai vesukia, ru qai mei a ina Matabose ¹³Eru a meidru yaji e vica na daunivibilitaki e ru dau giri, aru qai kwaya, “na tamata ikwe e jikai ni mudu na kwakwa bura takinia no na ledu were tabu vata na lea lawa o Mosese ¹⁴Kemadou a madu togocia ni kwaya ni na varusania na were tabu ikwe, o Jisu na kwa i Nasareci ena visautakinia

taucoko na ledu ivarau ni colo me kodaki na vivaroji vo solia mai vo kedatou o Mosese ¹⁵Io o rau taucoko ga eru vo nokoto ina were ni vilewai, niru vatolavia matua, eru vo tolavia e mata ni vo taubuvata qanea na mata ni agilosu.

7

¹A qai kwa na bete levu, e kodaki igi na kwa ikwe, se jikai? ²A qai kwa o keya, o mutou na vi wekani, qeiniko mutou na qase, mutu varorogo re: na Kalou vaiukuuku e la mai i mata vuwa na ledu qase o Aparama, no nokoto mai Mesopotemia, a nokoto i bere i Karana, ³a kwa vuwa, la dai na lemu vanuwa, mai vuwadru o wekamu, no la ina vanuwa qu na vatakeya vuwako. ⁴A qai la dai o keya mai na vanuwa o Kalitia, avo lai nokoto i Arana: nivo mate o tamaya avo meiya dai mai ke na Kalou, a va numiya ina vanuwa ikwe, mutu qai nokoto ke. ⁵A tasi soliya ke o keya vuwa e kiya e jiki me taukeni jiya, e jikai me butukiya e la: e talatala ga vuwa me soliya me taukeni jiya, vuwadru muni la kawa, ni jikai na leya i luve. ⁶A kwa kodaki ikwe na Kalou: niru no va vunilagi na leya kawa ina vanuwa e jikai ni ledru; eru na vabobulataki nidru, eru na va vararawataki nidru, me vanadru na yabaki. ⁷A kwa na Kalou, na matanitu eru na bobula ke, qu na lewaiya; e devu, eru na qai ladai mai, me qwaraviko au ina vanuwa ikwe. ⁸A soliya vuwa na vuwa na viyalayalaji ni vicili; o tamaya o Aisake o keya, avo bogi walu a qai ciliviya o keya: e tamaya o Jekope o Aisake: o tamadru na qase jinikaruwa o Jekope. ⁹Ni ru vo tokomata jiya o Josefa o rau na qase ikwe, eru volitaki niya ke i Ijipita: e no qaneya no na Kalou. ¹⁰a vacola niya mai na leya rarawa taucoko ga, a soliya vuwa me oka me vuku e mata o Fero na tui Ijipita: a lesiya me kovana me lewaiya o Ijipita qeinidru taucoko ga na leya mata vuwere. ¹¹A qai lamai na dausiga qeiniya na rarawa levu ina vanuwa taucoko o Ijipita qei niya o Kenani, a vo jikai na ledru na ledu qase. ¹²Nivo varogo o Jekope a notu mai Ijipita na sila, a qai vatalajidru ke na ledu qase. ¹³Na leya la varuwa a vata keya o Josefa vuwadru na laya tutuwa: a vatakeya na leya mataqwali o Josefa vuwa o Fero. ¹⁴A qai lai vatala o Josefa, me lai covi o Jekope o tamaya, qei nidru muni na leya mataqwali, eru vitu sagavulu na kedru ka lima na kedru levu. ¹⁵Avo labale i Ijipita o Jekope, avo mate, o keya qeinidru na ledu qase. ¹⁶Aru kau i Siken, aru lai bulu ina i bulubulu a voliya o Aparama ina jiki ni Siliva vuwadru o luveya o Emori mai Siken. ¹⁷Nivo voleka na gauna e yaco ke na tata ni talatala, a bubului ke na Kalou vo Aparama, ¹⁸aru qai tubu na tamata meru levu mai Ijipita, me yacoviya me buli ke e kiya na tui, e tasi kilajiya o Josefa. ¹⁹A qai lawaki jidru o wekaya o keya ikwe, a vabura nidru na ledu qase, meru dai nidru ke i rara o luvudru, meru kuwa ni vacola. ²⁰A qai sucu o Mosese na gauna igi, a mata oka sara, a susu vula tolu la were o tamaya. ²¹Nivo dai i rara o keya, a roqojiya mai o luveya o Fero na lewa, a susugiya me niya o luveya. ²²A vo va vulici o Mosese na ledru vuku taucoko ga nakwa Ijipita, a kaikai na leya tata qei niya na cakacaka. ²³Nivo vasagavulu na leya yabaki, a qai lamai ve yaloga me lai danidru o wekaya o rau na luve ni Isireli. ²⁴Nivo daniya e kiya ni vo va vararawataki, avo kodaki niya, a ocajiya o keya evo vararawataki, a yavijiya na kwai Ijipita: ²⁵a numiya o keya niru kilajiya o wekaya e lima e na vacola nidru ke na Kalou: eru tasi kilajiya. ²⁶Na qwata a danidru ke e u ruwa niru vivala, a oka jiya me vaoka nidru tale, a kwa, o muru na turaga, mutu viwekani ga: na cava muru vi buraji ke? ²⁷Avo biliya dai o keya a vaburaniya o wekaya, a kwa, o cei a lesiko mo mai lewaike madou? ²⁸O mata vamataniko au, me kodaki na lemu va mateniya na kwai Ijipita ni yavi? ²⁹A qai tuba o Mosese na vuku ni tata igi, avo lai vunilagi no ina vanuwa o Mitiani, a lai sucu ke e ruwa o luveya na teigwane. ³⁰Nivo devu e vasagavulu na yabaki, a qai lamai vuwa e kiya na agilosu ni turaga, ina yataga o Saineai, ina mudremudre ni quto ve kiya na vuni kai. ³¹Nivo daniya o Mosese, e karaciya na kwa e daniya; mo toroviya me vadaniya, e cava mai vuwa nai tukutuku ni Turaga, ³²O au na ledru Kalou na lemu qase, 'na Kalou o Aparama, la Kalou o Aisake, qei niya la Kalou o Jekope.' Avo saqanini o Mosese, nivo matakuni vadaniya. ³³A qai kwa vuwa na Turaga, 'Luva jiya dai na lemu i vava mai ve mu la: ni vo jiya qwele tabu na vanuwa o nokoto ke. ³⁴Aqu daniya sara ga na ledru rarawa na lequ tamata eru nokoto mai Ijipita, qu varogo na ledru vutugu; io quvo labale mai mequ vacola nidru; io ikwe, no la, qu na vatala jiko mo la i Ijipita. ³⁵O Mosese ikwe eru dau burajiya, aru kwa o cei e lesiko mo Turaga mo lewaiya? o keya ga ikwe a vatalajiya na Kalou me jiya turaga me jiya i vacola e lima na agilosu laidani mai vuwa na vuni kai. ³⁶Avo meidru yaji o keya, nivo vaveya devu e yavalu na kwa e vakaraciko datou vata na vivatakei ina vanuwa o Ijipita, qeiniya na waitaci dradra, qeiniya na vikaikai, na yabaki vasagavulu. ³⁷O Mosese ikwe o keya a kwa vuwadru o luveya o Isireli, ina vatu niya vuwako mutou o Jiova na lemutu Kalou, mai vuwadru o wekamutou, e kiya na parofita me kodaki o au. ³⁸O keya ikwe, e no qanedru nai soqosoqo ni soro ina vikai, qeiniya agilosu a kwa vuwa ina ulu ni yataga o Saineai, qeina ledu qase: e rewa jiya o keya nai vunau cola me soliya vuwako datou. ³⁹Aru duwa ni varogo vuwa na ledru qase, aru biliya dai vuwadru, avo suka tale eru yalo i Ijipita. ⁴⁰Aru kwa vuwa o Eroni, vaveya e kiya na ledu Kalou me simata taki niko datou: O Mosese ikwe, o keya a meiko datou mai na vanuwa o Ijipita, edu tasi kilajiya se na cava e yaco vuwa. ⁴¹Aru vaveya e kiya na luve ni bulumakau na gauna igi, aru va caboniya nai soro me matakuni, aru marautaki niya na ledru cakacaka ni liga. A qai vuki dai na Kalou, a qai dainidru tu meru qwaraviya tu navi kalokalo ni lomalagi, me kodaki na kwa e volai na ledru i vola na parofita, ⁴²O mutou na mataqwali i Isireli, mutu vacaboniya vuwako au na manumanu evo mate, qeiniya nai madrali, ina vikai me yabaki vasagavulu, se jikai? ⁴³Io mutu vo dagiya la were o Molohe, qei niya la kalokalo ni lemutu kalou o Remifani, na matakuni mutu vaveya me mutu soro ke: Io qu na meiko mutou yaji me sivi o Papiloni. ⁴⁴Evo notu ga vuwadru na ledu qase i na vikai na were ni Kalou e noke nai vunau, e kodaki ni tata o keya, a kwa vo Mosese, me vaveya me kodaki na keya i vatakarakara e daniya. ⁴⁵O keya muni e qulu miya i bere na ledu qase, aru qai kau mai o Josua ina ledru vanuwa na vimatanitu, o rau eru roviya na Kalou ve ru mata na ledru qase, me yacoviya la gauna o Tevita, ⁴⁶o keya e daniya na loloma vuwa na Kalou, a kereviya me leya i tavi e kiya were leya o keya la Kalou o Jekope. ⁴⁷Ia o Solomoni ga e vaveya na were me leya. ⁴⁸E tasi nokoto o keya e yawa i yata sara ina were e vai na lima; me kodaki na tata ni parofita, ⁴⁹Na lequ i

nono va turaga o lomalagi, qeiniya kai tutu qu la o vuravura: Na were cava mutu vaveya me lequ? e tarogiya o Jiova: se e jiki cava me lequ i vavacegu? ⁵⁰E tasi vaveya na kwa taucoko iqoi qu lima? ⁵¹"O mutou na yalo kaikai, e tasi cili mutu yalo qei niya mutu bebe, mutu vo vorajiya no ga na Yalo Tabu; o mutou mutu vo vaveya me kodaki o rau na lemutu qase. ⁵²O cei vuwadru na parofita eru tasi va bura nidru na lemutu qase? aru vamatanidru o rau eru kwa i mata ni na lamai o keya na yalo dodonu; o keya mutu qai soliya yaji me mutu vamataniya: ⁵³avo soli vuwako mutou nai vunau nivo kwa na agilosu, a mutu tasi vabaujiya. ⁵⁴Niru vo varogo na kwa ikwe, e lai suwa eru yalo, aru vagudrugudru baji vuwa. ⁵⁵O keya nivo vuqa ina Yalo Tabu, a tola makuga i lomalagi, a daniya nai ukuuku ni Kalou, qeiniya o Jisu ni no ina lima matau ni Kalou, ⁵⁶a kwa, daniya, aqu vo daniya nivo wase ruwa na lomalagi, avo wavu tu na luve ni tamata me lima i matau ni Kalou. ⁵⁷Aru qai kulakula ina domo levu, aru sogojiya eru qwara ni bebe, aru wavu vakaikai vuwa niru yalo vata. ⁵⁸Aru dainiya ina i bili ni rara, aru vaviri kiya ina vatu; o rau aru bilitakiniya, eru biujiya bale na ledru i sulu ve la e kiya na suravou, e yaca o Saula. ⁵⁹Aru vaviri kiya o Sitiveni ina vatu, a masu no, a kwa, "O mutou na taga o Jisu, qulumiya qu yalo." ⁶⁰A jikiture o keya a coco ina domo levu, "O mutou na Turaga, kuwa ni ocajidru nai valavala ikwe." Nivo tata devu kodaki ikwe, a qai moce.

8

¹A okajiya la mate o Saula. na gauna igi aru va buraburataki ke nai soqosoqo ni soro aru nokoto mai Jerusalemi; aru vo kala ke ina viyasana o Jutiya qeiniya o Samaria, o rau ga apositolo e jikai. ²Aru vo bulujiya o Sitiveni e yavalu na tamata lotu, aru vaveya na soqo ni mate levu e vuku. ³O Saula, e vaburabura nidru va levu nai soqosoqo ni soro, niru vo unu i na viwere taucoko ga, eru tatataki nidru na teigwane qeinidru na lewa, a dei nidru ina were ni vivesu. ⁴O rau eru vo seiyaki, aru la ina vivanuwa taucoko ga a vunautaki ke nai tukutuku. ⁵A qai labale o Filipi ina rara o Samaria, a vunautaki niya ke o Karisito vuwadru. ⁶O rau na tamata eru yalo vata meru varogo na kwa e kwa o Filipi, niru vo varogo eru daniya na vikwa mana e vaveya o keya. ⁷Niru vo ladai mai vuwadru na lewe levu e yavalu na yalo bura e unuvudru, niru vo kulakula ina domo levu; qeinidru na lewe levu eru saqanini, qei niya na lokiloki, eru va colai. ⁸A levu kena marau ina rara igi. ⁹A levu na marau na rara igi. E kiya na tamata, o Saimoni e yaca, e dau vai sausau makawa ina rara igi, a vakaracidru valevu ke na kwai Samaria, e dau tukuniya e kiya e oka cake sara. ¹⁰Aru varogojiya o rau taucoko ga, o rau na kwa yalai qeinidru na kwa yalevu, aru kwa, o keya i kwe na kaikai levu ni Kalou. ¹¹Aru vo varogo jiya, avo vakaracidru na balavu o keya ina leya i sausau. ¹²Ni ru vo va djina jiya o Filipi ni vunautaki niya na matanitu ni Kalou, qeiniya e yaca o Jisu Karisito, eru qai vavitaistaki, o rau na teigwane qeinidru na lewa. ¹³A qai vadjina jiya o Saimoni; ni vo vavitaisto devu, eru dau no vata o Filipi; a karaciya o keya, no daniya nai vatakilakila ni cakacaka mana levu e vai no. ¹⁴Niru vo qai varogo na apositolo nivo no mai Jerusalemi, eru vadjinajiya na tata ni Kalou o rau na kwai Samaria, aru vatalajiya o Pita qeiniya o Joni vuwadru. ¹⁵O rau niru vo labale, aru masulaki nidru, meru rewajiya na Yalo Tabu. ¹⁶Avo tasi cava vuwa e kiya vuwadru igi: aru vo vavitaistaki ga e yaca na Turaga. ¹⁷Aru tabakidru veru lima, avo cava ke vuwadru na Yalo Tabu. ¹⁸Nivo daniya o Saimoni nivo soli na yalo tabu ni ledru vi yabaki ve ru lima nai apositolo, a qai mata soliya vuwadru nai lavo. ¹⁹A kwa, "Soliya muni mai voko au na kaikai iqoi, me cava muni na Yalo Tabu vuwadru yakia qu tabakidru ve qu lima." ²⁰A kwa vuwa o Pita, me muru rusa vata na lemu siliva, niko numiya ni vo voli rewa na i solisoli ni Kalou ina i lavo. ²¹E jikai e jiki se na lemu i votavota ina kwa ikwe, ni tasi dodonu mu yalo ina mata ni Kalou. ²²O keya ikwe mo vivutuni ina lemu i valavala ca ikwe, no masu vuwa na Kalou, bara rewa ke ni o tasi lai ocaji ina lemu numiya ke mu yalo. ²³Niqu daniya ni o tu ga ina vanuwa e gaga sara, o vo vesu tu ina i valavala ca. ²⁴A qai tata o Saimoni, a kwa, "Mutu masulaki niko au vuwa na Turaga, me kuwa ni cava mai vuwako au e iya na drau e tata ke." ²⁵O au, niru vo kwa devu aru vunautaki niya na tata ni Turaga, aru vo la tale i Jerusalemi, aru vunautaki niya nai tukutuku oka ina rara yalai e wara mai Samaria. ²⁶A tata o Filipi e kiya na agilosu ni Turaga, a kwa, no la ina mata ni cava, ina calevu mai Jerusalemi i Kesa, igi na vikai. ²⁷A qai vaveya o keya a la: a daniya, e kiya na kwai Iciopea, na matani vanuwa, na tamata levu i Kadasi na ledru ranadi na kwai Iciopea, na leya dauniya okeya, a la i Jerusalemi me lai soro. ²⁸Avo la tale, a wilikiya la i vola o Aisea na parofita, no nokoto ve la qiqi na turaga. A qai kwa vo Filipi na Yalo Tabu, "La va voleka me muru lai no vata ina qiqi ni ni Turaga igi. ³⁰A qai wavu yaji o Filipi, a vo varogo ni wilikiya na leya i vola o Aisea na parofita; a kwa, o kilajiya na kwa o wilikiya, se jikai? ³¹A kwa o keya, qu rewajiya vacava, kodaki e jikai e kiya me tuberiko au? "A masujiya o Filipi me cabe cake meru no vata." ³²Ikwe na jiki ni vola tabu a wilikiya o keya, A tuberiya o keya me kodaki na sivi e vamate; "Me kodaki na lami e galu ve mata o keya e kiya, e kodaki o keya, e tasi tata." ³³Nivo malumalumu no o keya, a tasi lewaiya va dodonu: o cei e na kwa na leya i tubutubu? Nivo ladai i vuravura na leya cola. ³⁴A qai tata o Filipi vuwa na matani vanuwa, a kwa, qu tarogi ke re, "A tataki jiya o cei na parofita na tata ikwe: o keya ga, se kani kiya? " ³⁵A qai dogaga o Filipi, a tekivu vo na jiki ni vola tabu igi, a vunau taki niya o Jisu vuwa. ³⁶Niru vo la tu imcalevu, aru cava vakiya na ruwai: a kwa na mata ni vanuwa, daniya, vo no na wai; na cava e taroviko au mequ kuwa ni vavitaisto? ³⁷A kwa o Filipi, kodaki o vabaujiya mu yalo taucoko, evo vai ga. A tata o keya, a kwa, A qu vo vadjinajiya ni vo luve ni Kalou o Jisu Karisito. ³⁸A qai kwa o keya me tu vakiya re na qiqi ni turaga: aru vo la ruwaruwa i ruwai, o Filipi qeiniya na matani vanuwa, a vo vavitaistakiniya. ³⁹Niru vo lacake mai ruwai, avo va meiya dai o Filipi na Yalo ni Turaga, a vo tasi daniya tale na mata ni vanuwa, a vo la ina leya calevu avo marau no. ⁴⁰Avo lai dani o Filipi i Asoto: ava yato viya na virara taucoko ga a vunautakiniya nai tukutuku oka, a cava sara i Sisaria.

9

¹O Saula e kwa na tata ni oca qeiniya na vivamate vuwadru na lotu vuwa na Turaga, a la vuwa na bete levu, ²a tarogiya vuwa nai vola i Tamasiko qeiniya na viwere ni lotu, kodaki e daniya o keya e yavalu eru tekuciya nai varau igi, eru jiya teigwane se ru jiya lewa, me vesu kiya me kau i Jerusalemi. ³Ni vo latu, a vo voleka i Tamasiko; a mudre wavokijiya vasauri e kiya na kakarama mai lomalagi, ⁴a reba bale ina qwele, a varogo e kiya na domo e kwa vuwa, "I Saula i Saula, ovo vabura niko au ina vuku ni cava?" ⁵A kwa o keya o cei o iko, na Turaga? "A kwa o keya, O au o Jisu," o keya o vaburaburataki niya. ⁶A saqanini o keya a karaciya, a kwa, o mutou na Turaga na cava o okajiya mequ vaveya? a kwa vuwa na Turaga, cavu tu, mo lai rara, ena lai kwai vuwako na kwa e dodonu mo vaveya. ⁷O rau na tamata aru lavata eru no tu ga eru vayavalu tu ga; eru varogo ga na domo, eru tasi daniya e kiya. Aru cake mai ina dada o Saula; nivo cere viya e mata, e tasi daniya e kiya na kwa: aru tuberiya, aru meiya i Tamasiko. ⁸E bogi tolu e tasi tola rewa, e tasi kana se somu. ⁹E kiya na tisaiveli mai Tamasiko, o Ananai as e yaca; a kwa vuwa na Turaga na leya tola yadra, "I Ananaiasa. A kwa o keya, daniya, o au Turaga. ¹¹A kwa vuwa na Turaga, notu mo la ina calevu e yaca o dodonu, tarogiya na kwai Tarisu, o Saula e yaca, i la were o Jiutasa; io daniya, e masu o keya. ¹²E daniya ina leya tola e kiya na tamata, o Ananaiasa e yaca, e unu mai, e tavaniya ve lima me tola rewa o keya. ¹³A qai kwa o Ananaiasa, o mutou na Turaga, eru levu qu varogo ke nai tukutuku ni tamata iqoi, na levu ni bura e vaveya vuwadru na lemu tamata yalo savasava mai Jerusalemi. ¹⁴Ikei ga a vo lesiya ke o rau na bete levu me vesu ke na tamata taucoko ga e ru masu jiya mu yaca. ¹⁵A kwa vuwa na Turaga, "Mo la ga; o keya Ikwe na tamata djigitaki vuwako au, me kau qu yaca veru mata na vi matanitu kani kiya, qeinidru e yavalu na tui qeinidru nai luve ni Isireli: ¹⁶no qu na vatakeya vuwa na levu ni kwa e na voso jiya balejiya qu yaca. ¹⁷Avo la o Ananaiasa a unu iwere, a tabakiya ve lima, a kwa, i wekaqu Saula, na Turaga o Jisu, o keya a tolaviko i calevu o lamai ke, e vatala jiko au mai, mo tola rewa, no vavuca ina Yalo Tabu. ¹⁸A lutu vasauri mai vemata e kiya na kwa kodaki nai varo ni ika: avo tola rewa sara o keya; a vo tu cake a vavitaisotaki. ¹⁹Nivo kana devu, avo kaikai mai. Avo no o Saula me bogi vica qeinidru na vo lotu mai Tamasiko. ²⁰A vo vunautaki niya sara ina viwere ni lotu, na luve ni Kalou na Karisito. ²¹E karacidru taucoko ga na varogo, a ru kwa bara niya o keya ikwe se jikai a vaburabura nidru mai Jerusalemi eru masujiya na yaca ikwe, a lamai ikei me mai vaveya kodaki tale ga ke, me meidru na vesu tu vuwadru na bete levu? ²²Avo kaikai mai o Saula, a vamataku cidru na Jiu eru no mai Tamasiko, nivo vadjinadjina ni Karisito o keya ikwe. ²³Devu na visiga wara, aru qai bose jiya na Jiu meru vamateniya. ²⁴Avo kilajiya o Saula na ledru vukujiya ka bere. aru va tawa niya na matamata ni rara na siga na bogi meru vamateniya. ²⁵Aru qai meiya vai bogi o rau na tisaiveli, a ru va tukuciya bale ina lobo ni ba. ²⁶Nivo cava Jerusalemi o Saula, avo mata lai no qanedru na lotu: aru matakuniya taucoko ga, aru tasi vadjinajiya nivo lotu o keya. ²⁷A qai meiya o Panapasa, a meiya vuwadru nai apositolo, a kwa vuwadru na leya daniya a Turaga i calevu, o keya a tata muni vuwa, qeiniya la i vunau doudou mai Tamasiko e yaca o Jisu. ²⁸Aru no vata aru la vali qeinidru o keya mai Jerusalemi. ²⁹A tata doudou e yaca na Turaga o Jisu; a tata a viba qeinidru na vunilagi mai na vimatanitu kani kiya; eru sagaiya meru vamateniya. ³⁰Niru vo kilajiya na viwekani, aru meiya i Sisaria, aru qai vatala jiya i Tarisu. ³¹Vo qai cegu nai soqosoqo lewe ni lotu mai Jutia taucoko qei niya i Kalili qeiniya i Samaria, aru vo vatoro nidru cake; na ledru i varau meru dau matakuniya na Turaga, e vacegu nidru na Yalo Tabu, aru vo tubu meru levu. ³²Nivo vayatoviya na vivanuwa taucoko ga o Pita, avo labale muni vuwadru na tamata lotu eru nokoto mai Litia. ³³A daniya ke e kiya na tamata o Inia e yaca, e daro no ina i mocemoce me yabaki walu, e tauciya na mate saqanini, ³⁴A kwa vuwa o Pita, Inia, o vivia na lemu i mocemoce. Avo tucake sara o keya. ³⁵Aru daniya o rau taucoko ga na no mai Litia qeiniya o Saroni, aru saumaki mai vuwa na Turaga. ³⁶A nokoto mai Jopa e kiya e lotu Tapaica e yaca, na keya i balebale o Tokasa: e dau oga na lewa ikwe ina cakacaka oka, qei niya na cakacaka loloma e vaveya no. ³⁷Avo yaco ina gauna igi, e tauvimate o keya, a ciba: niru vo vasiliniya devu, aru vadaraniya e kiya na taba ni were i yata. Ni ru vi volekaji Jopa qei niya o Litia, niru vo varogo o rau na lotu ni nokoto no Pita, aru vatalajiya e ruwa na Tamata vuwa, me masu jiya me lava watoto mai vuwadru. A qai tucake o Pita a qai la qanedru. ³⁹Ni vo cava o keya, aru meiya ina taba ni were i yata: aru no voleka vuwa na yada taucoko ga meru tagi, meri vatakeya na i unuvi e yavalu qei niya nai sulu a culajiya o Tokasa, ni cola vata qeinidru. ⁴⁰Avo vatalajidru yaji o Pita, a jikituru, a masu; a vuki na yago, a kwa, Tapaica, tucake. A cerejiya e mata: nivo daniya o Pita, a qai tucake o keya. ⁴¹A dodokiya vuwa e lima, a tuberiya cake; nivo covidru na tamata lotu qeinidru na yada, avo vata keya nivo cola. ⁴²Na kwa ikwe e kilai mai Jopa taucoko; aru levu aru vabaujiya na Turaga. ⁴³Avo me bogi levu o keya mai Jopa qeiniya o Saimoni na matai ni taba ni manumanu.

10 ¹E kiya na tamata mai Sisaria, o Kolinio e yaca, na ledru turaga na mata somiya e yaca va Itali. ²Na tamata dau lotu, e matakuciya na Kalou, o keya, o rau taucoko ga na leya matavuwere, e dau soliya valevu na kwa ni loloma vuwadru na tamata, e dau masu valevu vuwa na Kalou ina visiga. ³A daniya o keya na leya tola yadra, ina kaciwa ni yauwa, e kiya na agilosini Kalou ni unuviya, a kwa vuwa, ⁴"I Kolinio"! Nivo vadaniya, a matakuciya, a kwa, "I vei e kodaki na lequ Kalou? A kwa vuwa o keya, na lemu masu qeiniya na lemu kwa ni loloma e vo la cake ina mata ni Kalou mo lai numi ke. ⁵Mo vatalajiya eru yavalu na tamata i Jopa, meru lai meiya mai o Saimoni, e yaca muni o Pita. ⁶Aru no vata no o Saimoni na matai ni taba ni manumanu, e no i matacawa lawere: ena kwa vuwako o keya na kwa e dodonu mo vaveya. ⁷Nivo ladai vuwa na agilosini a tata no vuwa o Kolinio, a qai coviya eru ruwa na leya matavuwere, e kiya na sojiya e dau lotu, e kiya vuwadru e dau qwaraviya: ⁸no vo kwa vuwadru na kwa taucoko ga, a vatala jidru i Jopa. ⁹E kiya na qwata, niru vo la tu i calevu, a ru toro voleka yaji i rara, a vo la cake i yataga ni were o Pita me masu ina i ka ono ni auwa. ¹⁰Avo mata kana sara, e garoviya na kwa me kaniya; niru vo varau no, a daniya sara e kiya na tola, ¹¹a daniya o lomalagi nivo wasetaki ruwa, a kiya na kwa a la mai vuwa, e kiya nai taboi levu e buku e tutu vava, a lai vatuku bale mai i vuravura. ¹²Avo nokoto

ke na manumanu ni vanuwa e no e la ena vi mataqwali taucoko ga, qeinidru na manumanu kila, qeiniya na kwa e qaniwavu qenidru eru vuka.¹³ A qai rogo mai vuwa na tata, tucake Pita; no vamateniya, no kaniya.¹⁴ A kwa o Pita, mequ kuwa na lequ Turaga; niq u tasi kaniya na kwa e tabu se tasi savasava.¹⁵ A varuwa tale vuwa nai tukutuku, na kwa e vasavasava takiniya na Kalou, a me kuwa ni kodaki na tabu.¹⁶ A vai va tolu na kwa kwe: a qai kau tale na kwa i lomalagi. Ni o matak u wavu e yaloga o Pita, se na cava na keya i balebale na leya tola yadra, daniya, eru tarogiya la were o Saimoni o rau na tamata a vatalajiya o Konilio, aru vo no tui na matamata ni rara.¹⁸ Aru coco, aru tarogiya, e nokoto kei qoi o Saimoni, e yaca muni o Pita, se jikai.¹⁹ Ni vo vanumiya no leya tola yadra o Pita, a kwa vuwa na YaloTabu, daniya, eru tolu na tamata eru vadaniko.²⁰ Mo ke mo la bale, io no la qanedru, me kuwa ni viba mu yaloga: niq u vo vatala jidru mai.²¹ A qai la bale o Pita vuwadru na tamata; a kwa, daniya, o au ga I kwe mutu vadaniko au no: na cava na vuni lemutu la mai?²² A ru kwa, e kiya na agilos i yalo savasava e vata keya vo Kolinio, e kiya na turaga ni valu, e tamata yalo dodonu, e mat the ku ciya na Kalou, e rogorogo oka jidru na kwai Jutia, meru yato viko, mo la I la were, me varogo vuwako na tata o keya.²³ A qai covidru mai o keya, a va cegu nidru. Io na qwata a la qanedru ke o Pita, a vo la qanedru o wekaya mai Jopa.²⁴ Na bogi ruwa ni ru unu I Sisaria. A vo kanidru o Kolinio, a vo soqoni jidru devu na kwai leya qei nidru o wekaya djina.²⁵ Ni vo unu o Pita, a vo yabaki niya o Kolinio, a vo cuva bale ve la, a va rokoroko vuwa.²⁶ A va tuniya cake o Pita, a kwa, tu cake; aqu jiya tamata muni ga o au.²⁷ A ru vi tataki sara, aru qai unu I yaloga, a danidru e levu eru vo soqo vata mai.²⁸ A kwa vuwadru o keya, mutu vo kila jiya ni vo tabu vuwa na kwai Jutia me no vata, se meri vi riji qanedru na kwai ni matanitu kani kiya, a vo kwa voko au na Kalou me kuwa nitokoniya e kiya na tamata me tabu se jikai ni savasava.²⁹ O keya ga I kwe qu la mai ke mequ kuwa ni vi leji, no qu lai yatovi yaji; qu tarogiya ke na cava mutu yato viko au ke.³⁰ A kwa o Kolinio, e qai devu ga e va na bogi a qu lolo me yaco viya na auwa I kwe; I na I ka ciwa ni auwa a qu masu I na lequ were, qu daniya, e kiya na tamata e ru cake tu ve qu mata e vai sulu lumilumisa,³¹ a kwa, I Kolinio, e vo rogo na lemu masu, e lai numi na lemu kwa ni loloma I na mata ni Kalou:³² o keya I kwe lai vatala I Jopa lai meiya mai o Saimoni, e yaca muni o Pita; e nokoto I la were o Saimoni na matai ni taba ni manumanu I baravi: no vo la mai o keya, e na tataki jiko.³³ O keya ga I kwe a qu lai vatala ke vuwako; niko vo vai oka na lemu la mai. Madu qai no taucoko I ga I kei I na mata ni Kalou, me madu varogo na kwa taucoko ga e varo jiya vuwako na Kalou.³⁴ A qai tata o Pita, a kwa. E djina qu qai kila jiya ni tasi djigitaki nidru va vitaliya na tamata na Kalou;³⁵ io I na vi vanuwa taucoko ga e oka vuwa o keya e matak u ciya, e vai dodonu.³⁶ Na I vavuvuli e kwa o keya vuwadru o luveya o Isireli, no vo vunautaki na vi okaji e vuku o Jisu Karisito: (o keya ga e Turaga vuwadru taucoko ga:)³⁷ na I va vuvuli I gi, mutu kila jiya, e vunautaki mai Jutia taucoko, e tekivu mai Kalili, no vo devu na vavita iso a vunautaki niya o Joni;³⁸ no vo walia ciya devu o Jisu na kwai Nasareci na Kalou I na Yalo Tabu qei niya na kaikai: o keys e dau la vali e dauvaveya na kwa oka, e va cola nidru taucoko ga na va kaikai nidru na nitu; no vo no qaneya na Kalou.³⁹ Madu vo dau tukutuku I na kwa taucoko ga e dau vaveya o keya I na ledru vanuwa na kwai Jutia, I Jerusalem i tale ga; o rau eru va mate niya e ru va rube niya I na kiya na kai:⁴⁰ a qai va tuniya na Kalou I na I ka tolu ni siga, a vata keya ke;⁴¹ e jikai vuwadru na tamata taucoko ga, vuwadru ga na djigitaki nidru I mata na Kalou, meri dau kwa, io vuwako madou, o madou madu kana madu somu qaneya ni tu cake tale mai na mate o keya.⁴² A varojiya vuwako madou me madu vunau vuwadru na tamata, me va djinadjina o keya ga a lesiya I mata na Kalou me lewaidru na cola qei nidru na mate.⁴³ O keya eru dau kwa o rau taucoko ga na parofita, e na boko e vuku e yaca na ledru I valavala ca na tamata taucoko ga eru vabaujiya.⁴⁴ Ni vo kwa no na tata I kwe o Pita, a lutu na yalo tabu vuwadru taucoko na varogo na tata.⁴⁵ O rau na cili na vabaujiya, aru la vata mai o Pita, e karacidru, ni vo sova na yalo tabu vuwadru muni na matanitu kani kiya.⁴⁶ Ni ru vo varogo ni vo tatataki niya na tata ni vanuwa kani kiya, aru va rokorokotaki niya na Kalou a qai kwa o Pita,⁴⁷ e kiya na tamata e sarataki niya na wai, meru kuwa ni vavita iso ke o rau na tamata I kwe, e ru rewa jiya na yalo tabu me kodaki o datou?⁴⁸ A qai kwa meru vavita isotaki e yaca o Jisu Karisito. A ru qai masu jiya me no re qanedru e yavalu na siga.

11

¹Aru vo varogo o Kuru na apositolo qai nidru na viwekani mai Jutiya niru vo vabaujiya na tata ni kalou orau talega e vica na matanitu tani.² Ia nivo vo lacake mai i Jerusalem i o Pita, eru vo vivala qainidru na teve.³ Eru vo kwaya, o vo sita vidru na tamata eru vo tasi teve, qai kwa qainidru.⁴ Evo te kivu o Pita, me vamacala takiniya vuadru me kodaki. ⁵Aqu a masu mai na vanua o Jom, aqu qai varogo ni kiya nai rorogo e la no nai e kodaki kiya na kaukaneya levu e lutu mai lonalagi, kodaki savaga e lutu viko au no wai.⁶ Au vakavaica ka vakananuvua, kau vaka ni na manunau ni vanua yava i va, kei na manumaun kila, kei na manunau vuka.⁷ Aqu qai varogo ni kiya na domo e kwaya mai vo ko ya. Tacake Pita, vamateniya o kania.⁸ Qu sqai kwaya Turago, sebere va kiya me kiya na kwa e duka mequ deniya vequ gusu.⁹ Io na domo igi e kwa tale vuwa i vuwako au, na kwa e vo kwa mai na Lalou ni Savasava, kuwa ni kwaya ni duka.¹⁰ E vo yaco va toluna kwa ikwe, oji ga na kua taucoko igi e kan cake tale i lonalagi.¹¹ Aqu vitola yaki, qu qai dania e tolu na teigwane eru tucake tu vequ matu, evu lai vatala mai Sisaria neru la mai vo ko au.¹² Na Yalo Tabu e kuaya mai vo ko au mequ la qainidru, me qu kuwa ni levu na kua niq u va tarogidru me blejidru. Orau na ono na viwccckani ikne evu tekuciko au, me madu la ve kiya la were na tamata ikne.¹³ O kiya e kwaya vo kemadou la daniya na agilos i la tucake tu la yaloga ni neve qai kuayau ai, Mequ batajiya e vica lequ tamata meru la i Joma nevu la meya mai o Saimoni e lai covi no ga na Pita.¹⁴ O kiya na qai kwaya vo kemuton e kiya na kwa me mutu cola ke o iko qainidru lemu vuwere.¹⁵ Qu varau tata saraga vuwadru, na Yalo Tabu qai sita vidru, o au ikwe nai vakatekivu nai vakata oitoti.¹⁶ Aqu numiya Saraga na tata ni Kalou, igi a kwaya e djina o Joni dau vipapita isotaki vena wai, lo o au dau vipapitiso taki vena Yalo Tabu.¹⁷ Kodaki na Kalou ena solia vuwadru na kwa ni vaka

longalaki me kodaki e solia vo kemadon kodaki madu vabanjiya o Jisu Karisito, o cei o au mequ taroviya na lima ni Kalou.¹⁸ Gauna eru varogo ke na kwa ikwe, eru kwaya tasi kiya na kua e suka mai, io ovan eru vaokaoka taki niya na Kalou eru qai kwa, na Kalou e soliya talega na colacola oka vata qai niya na cola oka.¹⁹ Ia roau na vitalatala ena viburaji vo tubu e vXXXX o Sijiveni eru vo ia kodaki i Finisi qai niya o Kipiro, qainiya Anitioki eru vo kwaya nai tukutuku takiya ga vo rau na jiu;²⁰ Io vica vuadru na tegware evu kwai kipro vata mai Kirini aru vo yaco i Anitioki eru tata talega vuwadru na vulagi vi matanitu tani eru vo vunantakiya e yaca na Turaga o Jisu.²¹ Na lima ni Turaga e nokoto no vuwadru e levu na tamata eru vabaujiya eru qai suka vua na Kalou.²² Nai talanoa me balejidru eru qai rogociya mai o rau na leve ni Lotu mai Jerusalemi, o rau eru qai vatalajiya o Panapasa va yama Sara.²³ Gauna eru la mai ke eru tolavaua na lagilagi ni Kalou. O kiya qai marau, o kiya qai kwaya vuwadru meru no qai niya na Kalou visiga vata qainiya eru yalo.²⁴ O kiya na tamata oka e no vua na yalo ni Kalou qai niya na vabaujiya, levu na tamata eru vabaujiya.²⁵ O Panapasa eru wavoki i Tasusu meru lai va daniya o Saula.²⁶ Gauna e dainya ke na tamata igi, orau eru meya mai I Avitiolai. Eru la taucoko mai kiya taucoko na yabaki eru vasoqoni vata eru qai vavuliya e elvu na tamata na jiseveli eru lai covi matai Saraga i na lotu i Anitioki.²⁷ Levu na Siga nikua levu na parofita eru labale mai I Jerusalemi i Amitioki.²⁸ Kiya vuwadru e yaca o Akapo e vo kwaya ni vavuniya na Yalo Tabu ena yaco e kiya na drauni siga levu ena vanua Taucoko na kua iqoi e vo yaco devu gauna la Tui no ke o Kilitui.²⁹ Ia eru vo levai kuru na dau lotu nevu solia na kua ni loloma na kua eru vo venajiya mai wadru no viwekani mai Jutiya.³⁰ Aru vo tara taucoko na kua taucoko aru qai vatala jiya o Panapasa qai niya o Sauta veru kau ve ledru qase.

12¹ Na gauna o Eroti na tui me vararawa takinya o rau na soqosoqo lewe ni lotu.² A qai va mate niya o Jemesa na leya tacini o Joni i na Seleiwau.³ Na gauna a vo tolaviya ke ni ro vo okajiya na Jiu, a qai vesukiya talega o Pita. Ia me gauna ni Kara madrai me kya ni niya na gauna ni vatubu.⁴ Nagauna a vo vesukiya oji ke, a qai la i biujiya i na were ni vevesu, a qai meya mai eru va na sojia me ru yadra viya no; o kiya a oka jiya no me meya mai na gauna me ohi ke na gauna ni Kara vata ni lasa sara.⁵ Ia o Pita a nokoto no ga i were ni vevesu, ia e ru dau masu lakiniya no ga mai vua na kalou o rau ra soqosoqo lotu.⁶ Ia na boji igi a Siberi ke o Eroti me meiya ke o Pita me la i vilewai, o Pita a moce tu eru rua e maliwa e na Sojia, vesu tu e lima ruarua Jeini, niru tucake tu e rau na yadra i na matamata me ru yadra vidru no na kwai vesu.⁷ A qai la i dani va sauri e kiya na agilosu ni Kalou vua, a qai Kiya na sira a mudre i na rumu ni were ni vevesu. A qai tu ve yasa o Pita a qai vayadra Jiya qai kwaya, “Mata cake vawatoto”, qai kulamusu vasauri na leya Jeini ve lima.⁸ A qai kwaya vuwa na agilosu, “vaisulu takiniko vawato; uku miya na lemu vava, “ a qai vaveya sara o Pita. Na agilosu a qai kwaya vuwa, “uku miya na lemu Sigeleji Katakata mo tekuako yau mai.”⁹ A qai va tekucia sara o Pita na agilosu a ru qai la sara. O kiya e tasi kilajiya no na kwa e vareya ra agilosu e djina no. O kiya e numiya ga e tatadra no ga.¹⁰ Na gauna aru vo pasi takiniya mai ra matai ni sojia vata qai niya na karua ni sojia, a ru qai yaco Sara i na matamata e la Sara i rara; e ya qai dola ga vainiya na ka bai. A ru la sara i na kiya na caleru. A qai biujiya na agilosu me la vainiya.¹¹ Na gaauna a vo lesu tale mai e tale vua o Pita, a qai kwaya o kiya, “a qu qai kilajiya soko ikwe ni a meya mai na kalou na leya agilosu me meiko yau dai mai vua o Eroti, qai ni ya na kwa taucoko e ru okajiya na Jiu.¹² Na guana a vo kilajiya ke, a qai la sara i ra leya were o Meri na leya nene o Joni, a v a yacana talega tu ga o Marika, na vanua e ru do sosoqoni no ke na tamata me ru masu.¹³ Na gauna a vo tukituki ke i na matamata, a qai kiya na vada e yaca o Rota a qai lamai Saumiya.¹⁴ Na gauna a rogocia ke e domo o Pita, a qai biujiya tu re na mata ni were me Sogo ni leri na leya marau; a qai waru sara i na rumu; a qai kwaya ni o Pita e tucake no i ra mataniwere i rara.¹⁵ A ru qai kwaya o rau vua na, “o iko riva no. “Ia o kiya a kwaya no ga vuadru ni o Pita e nokoto no mai rara. Aru qai kwaya o rau vua “ iqoi na leya agilosu.”¹⁶ Ia o Pita a tukituki no ga, la na gauna aru vo dolaviya ke na mata ni were, a ru qai tolavia a ru qai kidacala.¹⁷ A qai sikinala takiniya vuadru o Pita ve lima me ru vagagalu, a qai kwaya o kiya vuadru a meya vacava mai I rara va cara I rara i na were ni vevesu. A qai kwaya o kiya, “Mutu kwaya na kwa ikwe vua o Jemesa qai nidru na vitacini. A qai biujiya na vanua igi a qai la tale e kiya tale na vanua.¹⁸ Na gauna a vo siga ma ke, a ru Jikai ni Kilajiuya re vanua a la ke o Pita.¹⁹ Na gauna a vo vadaniya oji ke o Eroti o Pita ni a tasi kiya ra vanua e daiya ke, a qai tarogi dru na sojia a qai la i kwai vuadru meru va mate. A qai labale mai o kiya i Jutia devu qai la sara i sisaria a ru qai notu i kigi.²⁰ Na guana e vo oca ke o Eroti vuadru na tamata mai Taia qai nidru o Saitoni. A ru qai la vata qai niya. No ru vo rewa jiya o Pilasito. O kiya e lewaia na were ni moce o Eroti, me vuke idru, orau na masulakiniya no na viokaji; balejiya na kedru cawa e jay bi ga nau ba vanua na Tui.²¹ Ia ni vo yaco mai na gauna me vo lokuci ke o Eroti me uku soko nai sulu va Tui, me qai tadra soko i Yata, me qai vunau soko vuadru na tamata.²² Na tamata a ru qai kula, :ikwe na domo ni Kalou, tasiniya na tamata!”²³ A sasau ri a qai kiya na agilosu ni Kalou a yacovia, ni a tasi varokoroko takiniya na Kalou o kiya; la no vo Kaniya na baca ni qwele ni vo ciba ke.²⁴ Ia ni vo tubu mai na tata ni Kalou qai levu sara mai.²⁵ Ni ru vo lesu tale mai i Jerusalemi o rau o PArapasa qai niya o Saula, ni vo oji na ledru cakacaka, a ru a meya lo Joni, e yaca talega o Marika.

13

¹Vena soqosoqo lotu mai Anitioki, eru noke e yavalu na ivavuvuli vata na qasenivuli. O rau o Panapasa, o Simioni (ekilai muni e yaca me o Nikeri). Lusiu, na kwai Kirini, vata o Manaini Caru susu vata o Eroti na turaga) qainiya o Saula.² Na gauna ru qwaraviya nika na Kalou lavata no ledru lolo, na Yalo Tabu a tata gai kwaya, “Deinidru mai o Panapasa vata o Saula, meru vaveya na itavi aqu covidru ke. “³ Na gauna evo devu ke na ledru masumasu, lolo vata ledru tabakiya na tamaa ikwe, aru qai meiya dei.⁴ O Panapasa vata o Saula, aru lai vatala mai vua na Yalo Tabu, meru labale i Selusia; mai Kigi aru vo soko dei sara i Kipiro.⁵ Na gauna eru nokoto ke i Salamisa, aru wasekiya sara na tata ni Kalou vuadru na Jiu. O

Joni ya vo laqeru no me vivuke⁶Niru vo laviya taucoko na yanuyan o Pafo, ru qai daniya e kiya e dau vauagataki raunikai, e parofita girigiri e yaca o Pari-Jisu. ⁷O Kiya na dau vayagataki raunikai e vimaliwai qainidru na turaga ni vanuwa, o Serikiu Paula, o Kiya e tamata yalo ma kuga. Na tamata ikwe a qai covidru o Panapasa vata o Saula balejiya e mata rogociya na tata ni Kalou. ⁸Iya e Elima “naa dau vayagataki raunikai “(igi kai vadewa e yaca) e vatovolidru; a tovoliya me vukiciya e yalo na turaga ni vanuwa me kuwa ni vabaujiya. ⁹Iya o Saula, dau leicovi muni ke na Paula, e vatawani tu na Yalo Tabu, e vadaniya oka saraga ¹⁰Qai kwaya, “o iko luve ni nitu, levu ruwako na yalo ni dau vivakaisini vata na yalo bura taucoko. O iko na Kedru meca na tamata yalo dodonu. O iko na tasi taroviya na lemu vukiciya no na calevu dodonu ni Kalou?¹¹Daniya, na lima ni Kalou ena la vuako, oiko o na qai mataboko. O na tasi daniya va lailai na mata ni siga. E vasau ri ka lutuviya o Elima na tegu vata na gilogilo, avo teki vu me yato wavoki me vadani tamata me tuberiya e lima ¹²Na guana e daniya ke na turaga ni vanua na kwa e yaco, a qai vabaujiya, balejiya o kiya e qai daniya vakiya na ivavuvuli ni Kalou.¹³Okuya ikwe o Paula vata lai tokani vu vo soko mai Pafo meru la sara i Perika e nokoto i Pamifiliya. Iya o Joni e dainidru tumai aqai lesu tale i Jerusalem. ¹⁴O Paula, vata lai tokani aru qai lamai Perika va kiya i Anitioki mai Pisitia I kigi aru qai la sara ve kiya na were ni lotu ni vacecegu ru tadra ke. ¹⁵Ni wili devu na lawa vata na parofita, o kuru na iliuliu ni soqosoqo lotu eru qai vakau na i tukutuku, ru qai kwaya, “Kemutou na vitacini, Kodaki e no vuako mutou e kiya na itukutuku ni vibolei vuadru na tamata ikei, mutu kwaya.”¹⁶O Paula qai tucake vata e lima qai kwaya, o mutou na kwai Isireli qainiko mutou na dau matakuciya na Kalou, mutu rogociya. ¹⁷Na Kalou ni tamata ikwe i Isireli ru djigiya o ledu momo vata tru rokoviya na tamata na gauna ru noke na vanuwa o Ijipita, lavata ledru lavejiya eru lima a simata takinidru ke. ¹⁸Raujiya e vasagavulu na yabaki ledru biu tu iyaloga ni vikaikai. ¹⁹Oji la vaburabura takiniya e vitu na matanitu ina vanuwa va Kenani, a qai volitakiniya na vanuwa vata o kuru na tamata. ²⁰Na kwa ikwe e yaco tu me vanadrau limasagavulu na yabaki. Ni devu taucoko na kwa ikwe; na Kalou qai soliya vuadru na lewa me yacoviya la parofita o Samuela.²¹Eru qai tarogiya na tamata me kiya na ledru Tui, a qai soliya vuadru na Kalou o Saula lai luve o Kisi, e Kiya na tamata mai na yavusa o o Penijamini, me tui e va na yabaki. ²²Na gauna e vo kaudei ke la i tutu va Tui na Kalou, a qai vavuliciya vo Tevita me ledru Tui. Evo balejiya o Tevita la tukuniyalo na Kalou, sqai kwaya, Aqu vo daniya o Tevita lai luve o Jses meja lequ tamta, oki ya e vaveya taucoko na kwa qu okajiya vuwa me vaveya.²³Mai ne leya kawa na tamata ikwe, na Kalou sqai meiya mai Isireli na ivacola, o Jisu, me kodaki a djina takiniya me vaveya. ²⁴Sibere ni yaco mai O Jisu, O Joni a vunau takiniya no na vavitaiso vata na lesu mai ni Turaga vuadru na Isireli. ²⁵Ni vo vadevuniya o Joni la cakacaka, a qai kwaya, o cei mutu kilajiya me niko yau? O yau qu tasi mai kiya vuadru. Iya rogociya, e kiya e na qai bere mai, na leya wa ni vava e tasi yaco ke lequ kaikai²⁶O mutou na vitacini, na i cabocabo ni soro o Eparama, vata qai niko mutou mutu dau matakuciya na Kalou, igi vuako datou na itukutuku ni leya viva colai a vo vakau. ²⁷Vuadru na no i Jeruisalemi vata o rau na daulewa eru tasi vaqaqaiya, eru vatawani tu vena tata ni parofita eru dau wilikiya na vi siga Tabu meru va numiya ke.²⁸E djina ru tasi daniya balejiya na cava na leya mate, ni ru ya coviya o Pilate me vamateniya ²⁹Ni ru a vo vaveya³⁰Iyo na Kalou a qai va tucake niya mai na mate. ³¹O kiya e vo laidani valevu vuadru na dau lacake qainiya i Kaleli vata i Jeruisalemi o rau na tamata ikwe eru vo leya i vadinadjina vuadru na kavo ni tamata.³²Me lei kwai re vuako mutou na itukutuku oka: na vi djinadinaji mai ve ledu Momo ³³E vo va sinaiji ko datou, leya i luve, mai la vatubuniya O Jisu Me kodaki e volia vana Karuya ni Same: ‘ o iko lequ iluve, nikuwa qu na vo lemu Momo.’ ³⁴Me kodaki la vacolai mai na mate, kuwa tale ni suka mo vuca, o kiya vo kwaya ke kodaki ikwe: ‘Qu nasoliya vuako na Yalo vata na vivakalougata taki A lei kwai vo Tevita’³⁵Niya vo kwa talega ke o keya ina kiya tale na same, ona tasi vadaniya na lemu yalo savasava me vuca mai ³⁶Iya o Tevita, niya vo qawaravidru oji na leya itaba tamata me kodaki na lewa ni Kalou a qai moce, niya vo buluji vata qainidru na leya qase, a qai vuca mai. ³⁷Iya o kiya vo qulumi cake nmai na lima ni Kalou, ena tasi vuca mai.³⁸O kiya ikwe me mutu kilajiya ke na viwekani, novo vunautaki vuako mutou na ivarau bura. ³⁹Iya e vuku talega vo vadonui ke o vau taucoko na vabaujiya.⁴⁰O kiya ikwe me mutu qai qaarauniko mutou oka no, ke yaco vo ko mutou na kwa ru vo parofisai ke na parofita. ⁴¹Tolaviya, vuako mutou na dau vi beci, ena karaciko mutou mutu na qai rusa mai.⁴²Iya niru vo unu no yaji, eru a qaikerekere me vunautaki vuadru na tata ikwe ena siga ni vacecegu ina siga taraviya. ⁴³Iya nivo cava na soqoni vata, vo lewe levu na Jiu vata na tamata vo lotu va-Jiu, eru vo tekuciya o Paula sqaineia o Panapasa, aru vo qai tata vuadru, meru qulu vabibi na loloma ni Kalou.⁴⁴Iya na siga ni vacegu vo bere mai, vo ga balailai me oji ke na ledru soqo ni vata na lewe ni rara na keya rogoci na tata ni Kalou. ⁴⁵Iya niru vo tola viya o rau na jiu eru vo lewe levu, eru vo vatawani tu na kwa bura taucoko ga, aru vo vagiri takiniya na bikwa avo kwaya eya kwakwa ke o Paula.⁴⁶Aru vo qai doudou o Paula sqainiya o Pamapasa, ru qai kwaya, e dodonu ga me vunautaki imata vuako mutou na kwakwa ni Kalou, iya ni mutu vo biujiya dei mai vo kemutou na kwa ikwe, qai lewai ko mutou , mutu na tasi yaga ina cola tawamudu, tolaviya, maru na qai lavidru na matanitu Kanikiya. ⁴⁷Niya vo kwaya na Kalou vuadru, Aqu vo lesiko mo ledru kakarama na vimatanitu, mo yaco talega mo vu ni cola ina yalayala o vuravura.⁴⁸Iya niru vo rogociya na kwa ikwe o rau na matanitu kanikiya, eru vo marau, aru vo varokoroko takiniya na leya kwakwa na turaga, iya aru vo vivabauji taucoko ga orau na vo varau tu, me kodaki niru okajiya na cola tawamudu. ⁴⁹Avo kuruvaki na kwakwa ni Turaga ina viyasana taucoko.⁵⁰Abo vauqejidru na lewa tolu, vata qainidru na marama, na turaga ni koro, o rau na Jiu, aru vo tabuniya na dauvi buraburaji vuadru o Paula qainiya o Panapasa, aru qai vasevinidru ina ledru yasana.

14 ¹Ni ru vo cava mai I Ikoniona, ni ru la vata I na ledru were ni lotu na Jiu, aru tata, aru qai vabau jiya ke eru levu na Jiu qei nidru na matanitu kani kiya. ² O rau na Jiu eru va jijiqa, e va uqejiya eru yaloga vuwadru na vi wekani.³A ru no balavu no ke aru tata bolebole balejiya na Turaga, e vata keya na djina ni leya tata ni loloma, e soliya me vai rewa ve

ru lima e yavalu na keya I varaitaki, qei niya e yavalu na kwa e vatakeya.⁴ A ru vo tawase I ruwa o rau na lewe levu I rara; e yavalu eru tataki nidru na Jiu, e yavalu e to qanedru na I apositolo.⁵ Ni ru vo la va kaikai mai na matanitu kani kiya, qei nidru muni na Jiu, qei nidru na ledru Turaga, meru vabura nidru meru va virikidru ve na vatu,⁶ niru kila jiya I mata, aru tuba I Lisitira qei niya I Tapi, eru rara I Likeonia, I na vanuwa muni e voleka jiya:⁷ eru vunautaki niya tale ga mai kei gi na I tukutuku oka.⁸ A nokoto mai Lisitira e kiya na tamata, e malumalumu e la, o keya e lokiloki na gauna e sucu mai ke, a vo tasi la rewa e kiya na siga:⁹ a varogo o Paula ni tata no; no vo vadaniya makuga o keya, a qai daniya ni no vuwa na vabaujiya me va colai ke,¹⁰ a tata e na domo levu, Tu va dodonu cake. A rido o keya, a la vali.¹¹ Ni ru vo daniya o rau na tamata na kwa e vaveya o Paula, aru qai toso niya cake eru domo, aru kwa na tata va Likeonia, o rau na Kalou eru vo lia tamata mai, e vo labale mai vuwako datou.¹² A ru vo tokoniya o Panapasa, me Jupita; qei niya o Paula me makuri, ni vo jiya dau tata o keya.¹³ O keya muni na bete I Jupita, e nokoto I na mata ni rara na leya bure kalou a meiya mai I na matamata ni rara e yavalu na bulumakau qei niya na salusalu, a ru oka jiya na lewe levu meru va cabo I soro.¹⁴ Ni ru vo varogo o rau na I apositolo o Panapasa qei niya o Paula, a ru qai dresu laki niya na ledru I sulu, aru wavu sara vuwadru na tamata, aru kulakula,¹⁵ a kwa, o mutou na turaga, na cava mutu vaveya ke na kwa I kwe? e du tamata vata dui tovo vata qaneko mutou, Maru vo vunautaki niya vuwako mutou me mutu saumaki mai na vi kwa I kwe e tasi yaga, vuwa na kalou cola, o keya a biliya o lomalagi qei niya o vuravura, qei niya na wasawasa, qei niya na kwa taucoko ga e mo ke:¹⁶ o keya vosojiya na lewe ni vanuwa taucoko ga na gauna I mata meru la ga I na ledru calevu.¹⁷ E jikai ga ni dei niya jikai na I vatakilakila, ni vo vai oka no o keya, no vo solia mai o keya na .luvu mai lomalagi, qei niya na yabaki e levu ke na vuwa ni kai, a va tawa niya ke du yaloga na cawa qei niya na marau.¹⁸ A vo va lailai meru jikai ni tarovidru na lewe levu I na tata I kwe, meri kuwa ni va cabo I soro vuwadru.¹⁹ A ru la mai e yavalu na Jiu mai Anitioki qei niya o Ikoniona, aru va uqejidru na tamata, no vo va virikiya o Paula I na vatu, aru yarataki niya I na tutu ni rara, niru vo numiya ni vo mate o keya.²⁰ Ni ru vo no wavoki jiya o rau na lotu a vo tucake o keya, a la I rara. Ni si qwata aru la qei niya o Panapas I Tapi.²¹ Ni ru vo vunautaki niya devu na I tukutuku oka I na rara igi, aru va kalougatataki nidru na lewe levu, aru qai suka tale i Lisitira, qei niya o Ikoniona, qei niya o Anitioki,²² aru vo va deitaki niya eru yalo na vo lotu, no ru vovarojidru meru no dei I na vabaujiya, a kwa ni kilikili me levu na kwa rarawa du unu viya I na matanitu ni Kalou.²³ vo lesidru e yavalu me ledru qase ni soqosoqo lotu taucoko ga, aru masu muni aru lolo, aru go tatautaki nidru vuwa na Turaga, o keya eru vabau jiya.²⁴ Ni ru vo yatoviya o Pisitia, aru cava i Pamifilia.²⁵ Ni ru vo vunautaki niya na tata mai Pefika, aru la i Atalia: 26²⁶ aru soko dai mai I Anitioki, aru va toonami ke me ledru na loloma ni Kalou na vuku ni cakacaka aru qai va devuniya.²⁷ Ni ru vo cava ke, aru soqoni jidru vata na I soqosoqo lotu, aru kwa na kwa taucoko ga e vaveya na Kalou naleya vukeidru, a dolaviya na mata ni were ni vabaujiya vuwadru na vi matanitu kani kiya.²⁸ A ru no vata va balavu qei nidru na lotu.

15 ¹ A ru la bale mai Jutia eru yavalu, a va vucidru na vi wekani, Kodaki mutu tasi cili me kodaki lai varau o Mosese, mutu tasi va colai rewa.² Ni ru vo vi leji va levu aru viba qei nidru o Paula qei niya o Panapasa, qei nidru vata tale eru yavalu, meru la cake I Jerusalemi vuwadru na I apositolo, qei nidru na qase, na vuku ni kwa I kwe.³ A ru talatala vuwadru na I soqosoqo lotu, a ru laviya o Filinaisi qei niya o Samaria, kwa no niru vo saumaki mai o rau na matanitu kani kiya: aru va marautaki nidru valevu na vi wekani taucoko ga.⁴ Ni ru vo cava I Jerusalemi, a vacegu nidru o rau na I soqosoqo lotu, o rau na I apositolo, qei nidru na qase, eru kwa na kwa taucoko ga e vaveya na Kalou niru vukiciya qanedru.⁵ A ru tu cake eru yavalu na Farisi eru vabau jiya, a kwa, e dodonu meru cilivi o rau I qoi, me lai kwai vuwadru meru talai rewarewa I lai vunau o Mosese.⁶ A ru soqo vata mai na I apositolo, qei nidru na qase meru bose jiya na kwa I kwe.⁷ Ni vo levuna vi leji, a vo tu cake o Pita, a kwa vuwadru, O mutou na vi wekani, mutu kila jiya ni vo djigitaki niko au na Kalou, na gauna vo devu makawa yaji, meri varogo ke na I tukutuku oka vuwadru na vi matanitu kani kiya, meri vabaujiya.⁸ Na Kalou igi e kila jiya d yalo, e va djinadjina vuwadru, no vo soliya vuwadru na Yalo Tabu, me kodaki ga vuwako datou;⁹ a vo tasi oka jiko datou sara mai vuwadru, e va savasavataki niya I na vabaujiya.¹⁰ Na cava me mutu va tovoliya ke na Kalou me mutu va tava nita ke na I vuwa veru domo o rau na lotu, du tasi dagiya rewa o datou se o rau na ledru qase?¹¹ Du vadjina jiya nidu na cola I na loloma ni ledru Turaga o Jisu Karisito, me kodaki muni ke o rau i qoi.¹² A ru qai galu o rau yakiya ga na lewe levu meru varogo jiya o Panapasa qei niya o Paula, niru kwa na vi va takilakila, qei niya na kwa e va karacidru, e vo vaveya na Kalou ve ru lima, I na kedru vi mama na vi matanitu kani kiya.¹³ Ni ru jiniya na ledru I tukutuku, a tata o Jemesa, a kwa, o mutou na vi wekani, mutu va rogo mai:¹⁴ A vo kwa devu o Saimoni a vo lai kau va cava mai I mata na Kalou e yavalu na tamata mai I na vi matanitu kani kiya, me nokoto vuwa e yaca.¹⁵ Io na kwa I kwe e balejiya na ledru tata na parofita; me kodaki na kwa e volai,¹⁶ Ni vo devu navi kwai kwe qu na qai la mai, na va tu tale la were o Tevita, o keya a reba bale; qu na va tuniya tale na kwa a rusa, qu na va tuniya tale mai:¹⁷ Meru vadaniya na Turaga o rau na tamata e si vo, o rau taucoko ga na vi matanitu, e ru va tokoniya e yaca,¹⁸ A kwa na turaga, o keya vatakeya na kwa taucoko ga I qoi mai na I vatekivu qei niya o vuravura.¹⁹ O keya qu levu ke, medu kuwa ni va wale nidru, e ru vo saumaki mai vuwa na Kalou, mai vuwadru na vi matanitu kani kiya:²⁰ medu volavola vuwadru, me tabu vuwadru na qwaraviya na matakau, na dau dara muni, qei niya na kuna qei niya na dra.²¹ Ni ru no makawa I na vi rara taucoko ga o rau na vunautaki niya o Mosese, eru vo wilikiya I na vi were ni lotu I na vi siga ni vavacegu.²² A ru qai oka jiya o rau na I apositolo qanedru na qase, qai nidru taucoko ga na I soqosoqo ni lotu, me djigitaki niya na tamata e yavalu tale vuwadru, qai vatala jidru meru la vata o Paula qei niya o Panapasa I Anitioki; o rau o Jutasa e yaca muni Parisapa, qei niya o Sailasa, na tamata aru simata vuwadru na vi wekani:²³ aru volavola kodaki I kwe meru kau: O madou na apositolo qei nidru na qase madu vo loloma yaji vuwako mutou na vi wekani se na matanitu kani kiya mai Anitioki qei

niya I Siria qei niya o Silisia:²⁴Ni madu vo varogo, ni vo ladai vuwako madou e yavalu eru tautau vatataki niko mutou I na ledru tata, aru vukiciya dai mutu yalo, a madu votai vatala jidru:²⁵ qai oka vuwako madou ni madu sogo vata madu loma vata, me djigitaki niya na tamata, me lai vatala meru la vata o rau na dau lomani o Panapasa qei niya o Paula,²⁶ o rau na tamata eru boleiya na mate e vuku e yaca na ledu Turaga o Jisu Karisito :²⁷ o keya madu vatala jiya ke o Jiutasa qei niya o Sailasa, e ru na kwa tale ga na kwa I kwe ve ru gusu.²⁸ Ni vo oka vuwa na Yalo Tabu vuwako madou muni, me maduwa ni tauciya vuwa, o mutou na I dagidagi. levu I kwe ga e kwa doudou:²⁹ Me tabu vuwako mutou naq kwa e cabo I na vi matakau, na dra muni, qaneya na kuna, qarauniko mutou na kwa I qoi, mutu vaveya oka. qu go loloma.³⁰ Ni ruve lai vatala, aru vo la I Anitioki; niru vo sogo vata na lewe vuqa, eru vo soliya nai vola:³¹ niru vo wilikiya devu, eru marau na levu ni va cegu.³² O Jutasa qei niya o Sailasa, o rau na I va vuvuli muni, eru vavulicidru na vi wekani I na tata e wara, a va tudeitaki niya.³³ Ni ru nokoto me bogi vica, aru qai vatala jidru o rau na vi wekani Ina vacegu vuwadru na i apositolo.³⁴ A vo oka jiya o Sailasame nokoto no ga mai keigi.³⁵ Io o Paula qei niya o Panapasa, eru nokoto mai Anitioki eru va vulici aru vunautaki niya natata ni Turaga, qei nidru na kani kiya eru wara.³⁶ E bogi vica, a qai kwa o Paula vo Panapasa, me daru la tale me daru daniya se ru vo kodaki tu I vai o rau o wekadaru i na vi rara taucoko ga daru vunautaki niya ke na tata ni Turaga.³⁷ A vo numiya o Panapasa meru meiya o Joni, e yaca mu mata i o Marika.³⁸ A vo tasi oka jiya o Paula meru meiya, ni vo dei nidru tu I mata mai Pamifilia o keya, a tasi la qanedru I na cakacaka.³⁹ A vo katakata ke na ledru vi leji, a ru vo vi kalala ke: a vo meiya o Marika o Panapasa, a ru soko sara I Kipiro:⁴⁰ a vo djigitaki niya o Sailasa o Paula, a vo la yaji, avo tatautaki nidru i na loloma ni Kalou o rau na vi wekani.⁴¹ A vo la vali o keya I Siria qei niya o Silisia, avo vatudeitaki niya ke na I soqosoqo lewe ni lotu.

16 ¹A vo qai cava o keya I Tapi qei niya o Lisitiria: a daniya, a vo nokoto ke e kiya e vo lotu, o Timoci e yaca, na I luve ni lewa mai Jutia e vabaujiya; e kwai I na matanitu kani kiya o tamaya:² a vo rogo oka oya keya I kwe vuwadru na vi wekani mai Lisitira qei niya o Ikoniona.³ A vo oka jiya o Paula meru la vata: a meiya re a ciliviya, eru vuku na Jiu eru nokoto e yasa igi: eru vo kila jiya taucoko ga ni kwai matanitu kani kiya o tamaya.⁴ Ni ru vo yatoviya na vi rara, eru kwa vuwadru, meri vabau jiya na kwa lai kwai vuwadru, meri vabaujiya kwa a lesiya vuwadru na I apositolo qei nidru na qase eru nokoto mai Jerusalemi.⁵ A ru va tudeitaki tale ga ke na vi soqosoqo ni lotu I na vabaujiya, eru tale ga I na vi siga meru levu.⁶ Ni ru vo yatoviya o Firijia qei niya na vanuwa o Kalatia, a tarovidru na yalo tabu meru kuwa ni vunautaki niya na tata mai Esia,⁷ niru vo cava I Misia, aru va tovoliya sara me la I Picinia: a tasi dei nidru e yalo o Jisu.⁸ A ru vo sivi jiya o Misia, a la bale I Tiroa.⁹ A tolaviya o Paula vei bogi na tola yadra: e vo no e kiya na kwai Masitonia, o keya e va masu jiya, a kwa, la mai I Masitonia, no vuke iko madou.¹⁰ Ni vo daniya devu na leya tola yadra o keya, madu vo tovoliya sara me madu la I Masitonia, ni madu vanumiya ni djina sara ni coviko madou na Turaga me madu vunautaki niya nai tukutuku oka.¹¹ Ni madu vo va rewa niya mai Tiroa, madu vo la yaji I Samoceresa, a vai I vei qwata i Niapoli;¹² mai kei gi I Filipai, na rara levu I na yasayasa va Masitonia, na rara va Roma: madu nokoto I na rara igi me bogi vica.¹³ Na siga ni vava cegu a madu la I na I bili ni rara I na baji ni uciwai, e tavo madu kilajiya ni dau vai ke na lotu masumasu; a madu no I ra, madu tata sara vuwadru na lewa ni ru dau soqo vata ke.¹⁴ A varogo jiya e kiya na lewa o Litia e yaca, I na rara o Ceataira, e dau volitaki niya na kalokalo, o keya e dau lotu vuwa na Kalou: a dolaviya e yalo na Turaga, e vabau jiya ke o keya na vi kwa e kwa o Paula.¹⁵ Ni vo va vavitaistaki o keya, o rau muni na leya vu were, a va mamasu o keya, a kwa, kodaki mutu vo lewa iya ni qu vo djina vuwa na Turaga, unu I na lequ were, nokoto ke, a mare jiko madou sara o keya.¹⁶ A vo cava, ni madu vo la e tavo e vai ke na masumasu, a madu sota qei niya e kiya na yada a nokoto vuwa e yalo o Paiconi, o keya e dau va vutuniyautaki nidru va levu na leya turaga I na leya parofisai vakai lasu;¹⁷ a ru tekuciya o Paula qei nidru o rau I kwe, a kulakula, a kwa, a jiya talatala ni Kalou yawa I yata o rau na tamata I kwe, a ru vo vatakeya vuwako mutou na calevu ni I cola.¹⁸ A vo levu na bogi aru vaveya no ke na kwa I kwe. A qai rarawa ke e yalo o Paula, a vuki me tola, a kwa vuwa na yalo, qu vo varojiya vuwako e yaca o Jisu Karisito mo ladai mai vuwa. A go ladai sara vuwa na jiki ni siga no ga igi.¹⁹ Ni ru vo daniya na leya Turaga ni vo lavele na kwa aru dau vararavi no ke me dau rewa no ke na ledru I yau, a ru qulumiya o Paula qei niya o Sailasa, ru yarataki niya I na rara ni vi voli vuwadru na turaga;²⁰ aru meidru I na matavilewai, a kwa, o rau na tamata I kwe, eru kwai Jutia, eru va karacidru na ledu rara,²¹ e varo jiya na I valavala e jikai ni dodonu vuwako datou medu vabaujiya, m se medu tekuciya nidu jiya kwai Roma.²² A ru qai tucake va kikai vuwadru na lewe levu: aru luva jiya sara na ledru I sulu o rau na matavilewai, aru kwa meru ravulaki.²³ Ni ru vo ravulaki nidru va levu, aru qai dai niya I were ni vivesu, a ru varojiya na I vatawa me qulu nidru sara no va makuga;²⁴ o keya, ni vo varojiya kodaki I kwe, e bilidru I na were nivivesu I yaloga, a vesukiya makuga sara eru la I na kai.²⁵ Ni vo bogi levu mai na vanuwa, a sere vuwa na Kalou; aru varogo jidru na tamata eru vesu tu.²⁶ A votevuli vasaari na vanuwa, a savuli ke na yavu ni were ni vivesu: a vo tadola vasaari na I sogo n I mata ni were ni vivesu, a vo tasere yakiya na kedru I vesu na tamata.²⁷ yadra na moce na I vatawa ni were ni vivesu, ni vo daniya ni tadola tu na mata ni were ni vivesu, a vo ucuniya na leya I sele I wau, e nakijiya me va mate niya, e numiya ni ru vo tuba na tamata eru vesu tu.²⁸ A coco I na domo levu o Paula, a kwa, kuwa niko va burabura njiko; o madou madu nokoto taucoko no ga I kwe.²⁹ A qai coco o keya me kau mai e kiya na si a, a rido I yaloga, a saqanini mai, a vo cuva bale vo Paula o Sailasa,³⁰ a meidru I rara, a kwa, o mutou na turaga, na cava mequ vaveya mequ cola ke?³¹ A ru kwa, vabaujiya na turaga o Jisu Karisito, o na cola ke, o rau muni na lemu vu were.³² Aru kwa vuwa na tata ni Turaga, vuwadru taucoko aru nokoto I la were.³³ A meidru o keya I vai bogi, a quwajiya na mawe ni kuita; a vavitaistaki sara, o keya qei nidru na kwai leya.³⁴ Ni vo meidru I na leya were a takiniya na cawa ve ru mata, a marau valevu, ni vabaujiya na Kalou, qei nidru taucoko ga na leya mata vu were.³⁵ Ni vo siga mai, aru vatala

jiya na ovisa o rau na matavilewai, a kwa, sere kidru na tamata I qoi meru la. ³⁶ A kwa vuwa o Paula na tata I kwe nai vatawa ni were ni vivesu, e vo lai vatala mai na matavilewai me muru sere: muru qai la, I na va cegu. ³⁷ A kwa vuwadru o Paula, aru ravulaki niko maru I mata aru tasi vilewaitaki niko maru I mata, maru vo jiya kwai Roma o maru; niru vo dai niko maru I were ni vi vesu; aru qai cilo niko maru, oi? me kuwa sara; meri la ga mai maru meraiko maru yaji I rara. ³⁸ A ru kwa na tata I kwe o rauna ovisa vuwadru na matavilewai; ni ru vo qai varogo niru jiya kwai Roma. ³⁹ A ru la mai aru vamamasu jidru, a meidru I rara, aru vamamasu meru lai I na rara, ⁴⁰ A ru vo la dai I were ni vi vesu, aru unu I la were o Litia; niru vo danidru na vi wekani, aru va cegu nidru, aru qai la yaji.

17 ¹Niru vo yatoviya O Amifipoli qei niya oApolonia, aru vo cava I Cesolonaika, a vo nokoto ke e kiya na ledru were ni lotu na kwai Jutia: ² a unu ke vuwadru o Paula, me kodaki na ley I varau, a vo tolu na siga ni vavacegu a vavulicidru ke mai I na I vola tabu, ³ni vo vakila hiya qei niya ni o va djinadjina, no vo kilikili vuwa na Karisito me vosojiya na mate, me qai tu cake tale mai na mate; me kodaki, ni o keya na Karisito, o Jisu I kwe, o keya a qu vunautaki niya vuwako mutou. ⁴ A ru vabaujiya eru yavalu, aru lai vi tokoni qa neya o Paula vata o Sailasa; qei niya e ru wara na kwai Kirisi eru lotu va Jiu, qei nidru na lewa eru tasi lailai. ⁵ A ru qai toko mata o rau na Jiu, aru kau e yavalu na kwaishi botoboto, aru va soqonidru na lewe levu, aru va tubu mauwe I na rara; aru qai wavu va kaikai i nla were o Jesoni, aru sagaiya meru meidru vuwadru na lewe ni rara. ⁶ Niru vo tasi danidru, aru vo yarataki niya o Jesoni qanedru na vi wekani vuwadru na turaga ni rara, aru coco, o rau I kwe eru vukiciya o vuravura me bura, eru vo cava muni mai I kei; ⁷ a vo meidru o Jesoni I la were; aru vo tasi dau varorogo o taucoko ga I kwe I na leya I vunau o Sisa, aru vo kwa e vo kiya tale na tui, o Jisu. ⁸ A ru va karacidru na lewe ni rara qei nidru na turaga, no ru vo varogo vi kwa igi. ⁹ Ni ru vo vabaujiya na leya yalayala o Jesoni qei nidru na kani kiya, aru vo serekidru me ru vo la. ¹⁰ O rau vi wekani eru va gugu meru vatala jiya o Paula qei niya o Sailasa I Peria vai bogi; ni ru vo cava ke, aru la I na ledru were ni lotu na kwai Jutia. ¹¹ A ru oka cake sara mai vuwadru na kwai Cesolonaika o rau I kwe I na yalo va turaga, niru va rogo jiya na tata I yaloga e oka jiya sara, eru dau vadaniya I na I vola tabu I na vi siga, se kodaki ke na kwa I qoi, se jikai. ¹² O keya ga I kwe eru levu ke eru vabaujiya; o rau muni na lewa ni Kirisi, qei nidru na teigwane, eru tasi lewe lailai. ¹³ Ni ru vo kila jiya o rau na Jiu mai Cesolonaika ni vo vunautaki niya na tata ni Kalou o Paula mai Peria, aru la tale ga ke, aru va savuli jidru na lewe levu. ¹⁴ A ru va gugu ke na vi wekani meru vatala jiya o Paula me la kodaki I wasawasa: aru vo no dai no ga mai kei gi o Sailasa qei niya o Timoci. ¹⁵ O rau na vadaniya o Paula aru meiya I Yaceni: ni vo tau vuwadru na I varo vuwadru o Sailasa qei niya o Timoci meru la va watoto mai vuwa, aru qai la. ¹⁶ Ni vo wacidru no mai Aceni o Paula, a vo katakata va levu e yaloga, ni vo daniya ni oso va levu na rara na vi matakau. ¹⁷ O keya a vi leji ke qai nidru na kwai Jutia I na ledru were ni lotu, qei nidru muni na kani kiya eru lotu, o rau muni na sota qei nidru I vanuwa ni vivoli I na visiga. ¹⁸ A qai vi leji qa neya, e yavalu na ledru vuku na leya I tokani I Epikuro, qei nidru na Sitoike. A ru kwa eru yavalu, Na cava re e mata kwa na dau tata I qoi? e yavalu tale, o keya I kwe e kodaki e kiya e vata keya mai na Kalou vou: ni vo vunautaki niya o Jisu vuwadru o keya I kwe, qei niya na tu cake tale mai na mate. ¹⁹ A qai qulumiya, a tuberiya e kiya na vanuwa yawa I yata vuwa o Arisi, a kwa, e rewa me madu kila jiya se cava na I va vuvuli vou I kwe o la mai kwa? ²⁰ ni o vo kau mai e yavalu na kwa vi va karaciya I madu bebe: madu qai mata kila jiya ke, se cava na keya I balebale na vi kwa I kwe. ²¹ (Ni vo jikai nakwa kani kiya eru vaveya o rau taucoko ga na kwai Aceni, qei nidru na vunilagi eru nokoto ke, meru vi kwa yaki niya se meru varogo, e kiya na kwa vou.) ²² A qai la tu o Paula I na yaloga ni vanuwa yawa I yata na leya o Arisi, a kwa, O mutou na kwai Aceni, qu vo daniya na kwa taucoko ga ni o mutou mutu dau soro valevu. ²³ Io ni qu vo la vali, qu daniya na vi kwa mutu dau soro ke, qu vo daniya muni na I cabocabo ni soro e volai ke, Vuwa na Kalou e tasi lai Kilai. O keya mutu dau soro ke ni mutu tasi kila jiya, a qu qai kwa vuwako mutou. ²⁴ Na Kalou a buliya o vuravura qei niya na kwa taucoko ga e no ke, e vo Turaga ga o keya mai lomalagi qei niya I vuravura, e tasi no I na were ni lotu e vai I na lima; ²⁵ e tasi qwaravi muni I na lima ni tamata, me kodaki e yaga vuwa e kiya na kwa, no vo soliya ga o keya vuwako datou taucoko ga na cola, qei niya na I cegu, qei niya na kwa taucoko ga; ²⁶ a bulidru, eru dra vata, na lewe ni vanuwa taucoko ga, meru no e yataga o vuravura taucoko, a lesiya na vi gauna a djigitaki niya I mata, qei niya na ledru yalayala na vi vanuwa; ²⁷ meru vadaniya na Kalou, me ru va yamociya vuwa, aru daniya, io e tasi vayawa ga o keya vuwako datou yakiya; ²⁸ nidu vo cola vuwa, du savuli, medu rewa jiya mai vuwa na ledru cola; me kodaki tale ga ke aru kwa na lemu dau ni vucu, a vo niya la kawa muni o datou. ²⁹ I kwe, no du vo jiya kawa ni Kalou, e tasi dodonu medu numiya e tautavata na Kalou qei niya na koula, se na Siliva, se na vatu, e ceujiya matai se na tamata vuku. ³⁰ Io na gauna ni lialia a vo vosojiya devu na Kalou; a vo varojiya na gauna ni kuwa vuwadru na tamata taucoko ga I na vi vanuwa taucoko ga meru vi vutuni; ³¹ ni vo tekuciya o keya na siga, e na lewaiya ke o vuravura I na lewa dodonu, vuwa na tamata e lesiya o keya; a vo va djinadjina ke o keya vuwadru na tamata taucoko ga, I na leya va tu ni iya cake tale mai na mate. ³² Ni ru vo varogo na leya tucake tale mai na mate, aru va rivarivaciya e yavalu; e yavalu eru kwa, madu na varogo jiko tale I na kwa I kwe. ³³ A qai ladai yaji I na kedru vimama o Paula. ³⁴ A ru kanikiya e yavalu na tamata aru vabaujiya; e kiya vuwadru o Taionisio I na matavilewai na vanuwa yawa I yata vo Arisi, qei niya na lewa eru toko iya me niya oTamarisi o rau qei nidru tale e yavalu.

18 ¹Ni vu devu na vi kwa ikwe, avo keidei a Paula i Accni me la Koronica ²Ia kei gi aru qai sota e kiya na Jiu e yaca o Akuila, E sucu mai Ponito, o kiya e lamai Itali qai niya na leya yalewa o Virisila, balejia a varojidru taucoko na Jiu o Kiloliu meru vagwalaladai mai Roma. A qai la vumadru o Paula, ³Qai belajiya ga ni tautavata ledru cakacaka a qai lai no qai nidru no qai bukeidru e na vai werelaya. ⁴ A vo vunau no i werenilotu ena visigatabu taucoko; A vo vewajidru na kwai Jutia qai nidru na kwai Kinsi. ⁵ Ia na gauna eru vo lesu mai kei i Mesitonia o Sailosa qainiya o Timoci, A qai dercia na Yalo

Tabu o Paula me vunaucidru na Jiu nia Jisu na Karisito. ⁶Na gauna aru no saqaviya, ru ocapiya ke, A qai kurejiya na leya i sulu o Paula qai kwa vuwadru, “Ena balejiko mutou ga na lemutu rusa, Ena tasi bale vuako yau.”⁷A qai biubiu mai kigi a qai la i na leya were o Taito Jusitu, ero tamata e dau lotu no vua na kaou. Na leya were e volika jiya no na were – ni – lotu na leya were. ⁸A vo vabaujiya na Turaga o Kirisipo, na turaga ni were-ni-lotu, vata qai nidru na leya mata-vu-were;Aru qai leru na kwai koronica aru qai rogocia, a ru sqai vabaujiya meru li vavitaio taucoko.⁹Na kalou a qai kwaya vo Paula e na bogi ni raivotu, mutu kiwa ni matak, mutu tata me mutu kuwa ga ni galu no. ¹⁰Niqu vo noqai niko mutou vata no, ia era tasi rewa ni kiya e rewa ni Sagaiko mutou; ni vo lewe levu na lequ tamata eru nokoto no i na rara ikwe. ¹¹O Paula a vo nokoto no i kigi va yabaki kiya qai vula oro, me lai vavuli adru na tata ni kalou¹²Ia na gauna a ro Turaga mai Akaia o kalio, a ru vo lomarata na Jiu meru qulumiya o Paula vakaikai, a ru vo meya i na mata ni nono ni vilewai. ¹³Aru qai kwaya, “okiya ikwe e vavulicidru no na tamata meru masu vua na kalou me kuwa ni kodaki na vunau.”¹⁴Ia na gauna a rarau ni tata ke o Paula, a qai kwaya o kalio vuadru na Jiu, “o Kemutou na Jiu, kodaki e kiya ra kwa mutu kocovia, no , se kiya na kwa bura leru, e dodonu mequ vosojiko mutou. ¹⁵Ia kodaki e vileji taki nai vavuvuli, vata qai niya na vi yaca tale eso, vata qai niya na lemutu vunau, mutu lewaia ga niqu na tasi mata lewaia na vikwa ikwe. ¹⁶A qai rovidru i rara o Kalio i na tadrataadra ni were ni vilewai ¹⁷A ru qai qulumiya o sosicera na turaga ni were-ni-lotu, a ru qai qou laki niya i ra tadrataadra ni were ni vilewai. Ia o kalio a tasi mata kawai takiniya va kwa e ru vareya vua. ¹⁸Na gauna a ro oji mai ra leya nokoto no i na were-ni-vilewai e vica vato tale na siga, a qai biujidru tu mai na leya tokani, a ru qai soko i siria, vata qai indru o Pirisila qai niya o Akuila. Na gauna a Sibere ni biubiu mai i Kenikiria, a qai Kojiya Simata re mai e Ulu, balejiya ni lomalomua rua tu o kiya. ¹⁹Va gauna aru vo yaco ke i Efeso, o Paula a qai biujidru tu yaji, ia o kiya takiya ga a la i were-ni-lotu, me la i vavulicidru na Jiu²⁰Na gauna aru vo tarogia ke o Paula me nokoto tu re, o kiya a qai kwaya Jikai. ²¹Ia a qai tatauga o kiya me vo la soko, a qai kwa o kiya, “a qu na lesu tale ga mai vuako, kodaki me jiya na leya lewa na kalou.” A qai biubiu tale mai kigi i Efeso o kiya.²²Na gauna a ro kele i sisana o Paula, a qai lacake o kiya me la i vikadaraki vuadru na were-ni-lotu i Jerusalemi, oji igi a qai labale tale mai i Antioki. ²³Ia ni vo no balavu no, a qai biubiu mai kigi, a qai lai vadodonu sara na vanua o kalatia, qai niya o Firijia, a qai vataudei taki nidru taucoko ga o rau eru vo lotu.²⁴A kiya na Jiu e yaca o Apolosa, e sucu mai i Alekisadria, e dau kiya ina tamata e dau tata va vuku, e rewajiya sava me kwaya na Vola Tabu o kiya. ²⁵Ia o Apolosa, e dau vatavuvuli Jidru me kodaki me dau vatavuvuli Jidru na kalou. Ia e katakata e yalo, a qai kwaya o kiya qai vunau takiniya va gumatua na reikwa ni Turaga, ia e vo kilajiya no ga na Vavitaio i Joni ²⁶O Apolosa a qai tekivu me tata va bolebole i na were-ni-lotu. Ia na gauna aru vo rogocia ke o Akuila vata sqai niya o Pirisila, a ru qai biubiu vatutu, a ru qai kwaya noga na tata ni kalou.²⁷Ia na gauna a vo mata layaji i Akaia o kiya, o rau na leya tokani a ru vi vauqetji niya me volaia vuadru na Jisereli i Akaia meru Kidavaki niya. E vukeidru valevu o rau na vabaujiya e na loloma²⁸Ni vo kwa gumatua Sara na leya rewa jidru na rewarewa no Jiu, e na vileji vuadru, ni vo vatakiya mai na i Vola Tabu ni o Jisu na Karisito djina.

19

¹Ni vou no mai Kovonica o Avolosi, a vou la o Paula i na vi vanua me kodaki i Efeso, a vou dania e yavalu ru lotu. ²A qai kwa vuwadru, vou vaco vuwako mutou na Talo Tabu ni mutu vabaujia Se jikai aru vou kwa vua, madu taci vavogo re me madu solia na Yalo Tabu se jikai.³A qai kwa, mutu papitaio e na vuku ni cava? A qai kwa , e na lea papitaio o Joni. ⁴A qai kwa o Paula, e XXXX ni dau vi papitarsotaki o Joni e papitaio ni vevutuni, qai kwa vunacivu na tamata, meru vabaujia e na qai tekucidru.⁵Ni vu vou Varego aru qai papitaisotaki e na yaca ni Turaga o Jisu ⁶Ni vou tabakidru o Paulave lima, a vou vaco Vunadru na Yalo Tabu, aru vou kwa na kwakwa ni veivanua tani, na dau vatavuvuli. ⁷O rau taucako eru lewe jinikavua.⁸A vaou la i were-ni-lotu o kea, e kwakwa doudau noga me vula tolu. E vavuvuli qai Vadjinadjina taki nia na vei kwa ni matanitu ni Kalou. ⁹Ni vu vou lomaawataki, ni vu tasi vabaujia, a qai kwakwa buva jidru na lota e vu mata na lewe levu; qai la dai mai o kea vunadru, qai tawase lidru na e colo lotu, qai dau vavuvuli e na vei Saa e wili Vola o Tirano. ¹⁰A qai Vavea ke me yabaki vua, a vu qai varogo na lea tata na Turaga o Jisu O vau na no mai Esia, o na kwai Jiutia, O vou taleaa na kwai Kirii.¹¹A aa vavea na kalou e kia mana, e lima o Paula. ¹²E vu vou kau dai mai ve yago nai tavoi aai vavalu tale nai Sulu vuvuadru na tauvimate, a vou lavela ke na ledru mate, aai ladai mai vuwadru na Yalo bura.¹³Ni vica na kwai Jiutia e vu dau vi yatoyaki, me ru dau vovidru na nitu, e vu vou bolejiya me vu kwa e yac na Turaga o Jisu vunadru na unuvi nitu, aru qai kwa, madu vou raviko mutou l na yaca i Jisu, a vou vunau taki nia o Paula. ¹⁴E vu vitu lai luve o Siva na kwai Jiutia, na bete levu, e vavea ke.¹⁵A qai kwa vunadru na Yalo bura, o Jisu au kilajia o Paula muni qu kilajia, o cie o mutou? ¹⁶Aru vou vido vunadru va e colo nokoto vuwadru na yalo luva, a vou rewa Jidru, qai kaikai vuwadru, a vu va tuba i na were igi, e ru vou luvaiwale qai mavoa. ¹⁷E ru vou kilajia na kwa taucoko i kwe, na kwai Jiutia aai niana kwai kirisi muni, e vu Vou nokoto no mai Efeso, e ru vou matak taucoko, e vou vakabekabeina Yaca ni Turaga o Jisu.¹⁸E vou lewe levu vou vabaujia e vu vou la no mai, qai vatusania, qai vatakia na ledru Valavala. ¹⁹E lewe levu muni vuadru i kwe ru dau vavea nai lawaki ni nitu, e vu vou Soqonia vata na ledru i vola, nai tavu e ru mata taucoko, a vu vau wilikia vata na kedru i vali, ni ru vou dania e lima Saaavulu na udolu nai lavo Siliva. ²⁰E vou tubu vakaikai kodaki i kwe na kwakwa ni kalou, a vou makutu²¹Ni Vou devu na kwa i kwe, a vou nakijia o Paulae yaloga, aai la vo Mastonia qai nia o Akaia, qai la i Jerusalemi, a qai kwa ni qu vou no mai kei gi, e dodonu mequ dania o Roma. ²²O Paula aai vatata lia i Masitoni e ru rua na dau vivuke, o Jimoci aai nia o Erasito, o kea dau vukeia, o kea e no mai Esia.²³Ia na gauna igi e tubu va levu m lotu l Efeso. ²⁴Ni vou kia, na voca o Timitino, e matai ni Siliva, ni dau vavea na Siliva me vatakarakara l bure ni kallou, na lea o Talana, e vou va levu nia ke na ledru l yau na mata. ²⁵Ni vou covidru vata, o rau na tamata me kodaki kwe, a vou kwa o kea, o

mutou na turaga, ni mutu vou kilalia na cakacaka I kwe du vou vai yau no ke.²⁶Ni mutu vou dania Se varogo, e tasi nia I Efeso takia ga, e vou vo lailai ga me Yacovia I Esia taucoko, o Paula I kwe, aai lewe levu e ru vou rewa ni Sauniaki kai mai, ni vou kwa, e taci nia na Kalou e vai ve lima.²⁷Ni nou voleka ni beci na cakacaka I kwe, e tasi nia takia ga I kwe, vou voleka ni Vakawaletaki na bure I Taiana na kalou yalewa levu o Atemisa, aai kau dau na lea I tutu logilogi, o kea ru dau qwaravia na tamata taucoko I Esia, qai nia o vuravura.²⁸Ni ru varoao na lewe levu na kwakwa I kwe, aai kanikia na ledru ocaoca, a ru vou tekivu Cua, aai kwa, e Vou cecere takia ga o Atemisana kalou ni Efeso.²⁹A vou vaco na Sasavulivuli I na rara taucoko, a ru vou aulumidru vakaikai o keio vato a Arisitako, o rau na kwai Masitoni ru la vata no o Paula, a ru aai meidru vawatato sara I na ledru were ni Soqo.³⁰E okajia o Paula me Sotavidru na lewe levu, ia o rau na kiseveli eru aai tarovia.³¹E talatala muni Voadru na vi lesilesi ni yasana na lea I tokani, aai Masulaki nia me kua ni dua na la I were-ni-soqo.³²A vou Vaco na vilecavaki levu I na vanua ni Soqo, aru vou vi kwai taki nia e kia na kwa o vica, qai kia tale na kwa a ru vou vi kwai taki nia e yavalu tale, balejici e lewe levu e ru tasi kilajia no na vaca e vu ledru Soqoni vata no ke.³³E ru vaou numia na ledru vuni Sosqoni vata no o Alekisada, ni vou meia na Jiu me tucake mai mata, qai dodo kia e lima o Alekisada meru nolo na tamata ni vou Varau biujia e kia na kiva me taqomaki nia ke.³⁴Ni ru vou kilajia ni kia vuwadru na Jiu o kea, qai tuvu vata no ga mai eru domo a ru qai kwa me raujia ni rua na yauwa e vou levu takia ga o Atomisa na Kalou ni Efeso.³⁵A qai rewajia na Vunivola ni rara me Va Malumalumu taki nia e ru yaloga na e colo, a qai kwa vuwadru, o mutou na kwai Efeso, e du vou Kilaiia taucoko na rara I efeso na lea I vatava ni bure kalou o Atemisa na kalou levu, qai nia na vatu e lutu mai lomalagi.³⁶E tasi rewa ni kia na tamata e va lesu nia va vi kwa I kwe, o kia I kwe, me mutu no vamalua ke, me kua ni vavea e kia na kwa lialia.³⁷Ni mutu Vou meidru mai kei na tamata iqi, eru tasi dau driva mai na were ni Soro, Se kwakwa bura taki nia na ledu kalou lewa.³⁸Ni vou beitaki nia e kia o Timitirio, qai nidru na matai eru to vata, e na vilewai, ni vou nokoto na turaga ni lewa, meru lai vobeitaki.³⁹Ni vou kanikia na kwa mutu tarogia, e na levai I na Soaoni me kodaki nai vunau.⁴⁰Ni vou beitaki vokodatou na ue, e vuku ni kwa e yaco nikua. Ui du na tasi kwa rewa na vuru Soqo vata I kwe.⁴¹Ni vou kwa oii kodaki I kwe, a qai va lesu nidru nai Soqosoqo.

20

¹Ia ni vo oki na ue, vo covidru na lotu o Paula, avo tatau, ea biubiu yaji me la i Masitonia.²Ia ni vo la oji vena yosa igi, qai vavulicidru valevo, ru vo qai lai Kirisi,³Aru vo no ke ru qai vula tolu. Io niru vo bukijia na kea vere o kuru no jiu, niru vo varau soko i Siria, vo nakijia o kia me lavidru tale o Masitonia e lea lesu tale.⁴Aru vo qai la qaneya i Esia o Sopatero na kwai Peria; vata o Arisitaki, Sedudu, o kuru no kwai cesalonaiko; vata o kelo na kwai Tapi, vata o Jimoci:Jikiko, Jinofimo, o kuru na kwai Esia.⁵O kuru ikwe ru vo lai mata ru qai waciko datou mai Tiroa.⁶Ia, nivo oji re na gauna ni kana madrai tawa leveni, madu vo qai soko yaji i Filipai, madu qai bogi lima madu vo qai talevidru i Tiroa; madu vo no ke e bogi viru.⁷Ia na matai ni siga ni wiki, ni ru vo soqoni vata o kuru na lotu meru dovi madia, vo vunau vuadru o Paula, ni vo varau la na qwata; Avo vunau no niva bogi na vanua.⁸Avo levu na sino inai taba ni yaloga ni wer iyata, madou madu vo soqoni vata ke.⁹Avo kia na Suravou e yaca o utiko, vo no voleka ina mataniwere iyata, a vo moco lutu sara; ia ni vo vunau balavu o Paula, vo vodokia na mata moce, avo lutu mai na kotolu ni taba were, io na gauna e laveji cake ke avo mate tu.¹⁰Avo labale sara yaji o Paula avo dara sara i yataga, qai okovia, qai kwaya, mutu kua ni matak; nivo no qaneya e yalo.¹¹Ia niva lacake o kia, qai dovi madrai, ro qai kano, aru vo vitalanoa balavu, vo qai kida mai na qwata, vo qai la talo yaji o kia.¹²Aru vo meia mai na tamata nivo colo, aru vo vacegui valevu.¹³Ia madu qai Simata yaji me madu lai vokokia no waqa, madu qai soki i Aso, ni madu vo numia ni mai vavodoki o Paula, vo kodaki ikwe na lea lewa, nivo mata taubale o kia.¹⁴Ia ni madu vo sota qaneya mai Aso, madu vo vavodonia, me yaco i Mitilini.¹⁵Ia ni madu vo soko dei yaji, me yaco i Kio na siga taravia; me bogi kia, madu vo yaco i samo; me kia tale na bogi, madu vo qai yaco i Milito.¹⁶Nivo yaco oji na lea lewa o Paula me balejio na soko i Efeso, me kua ni no bolovu mai Esia; ni vo variri, kodaki a rewa vua, me no tale re mai i Jerusalemi vo qai yaco na siga ni Penijiko.¹⁷Avo lai vatata mai Milito i Efeso, me lavidru no qase ni soqosoqo lewe ni lotu.¹⁸Ia ni ru vo yaco vua, vo qai kwaya vuadru o kia, mutu vo kilojia na lequi valavala na sisiga taucoko niqu a no qainikomutou, vo tekivu mai na matai ni siga qu a la ke i Esia.¹⁹Niqu a qwaravia na Turaga ina yalo e malumalumu, qai levu qu wai ni mata, vata na dauvere ea yaco vuako au niru vo buki qau voio o kuru na Jiu.²⁰Niqu vo tasi motaku mequ tasi kwaya ke e kia na kwa e yaga vo kemutou, qu vavulici kemutou, mi mutu a sosqoni vata, ina viwere talega.²¹Niqu vunautakinia no vuadru no Jiu, vuadru lologa na vimatanitu tani, na vivutuni vua na kalou, vata na vabaujia na ledu Turaga o Jisu Karisito.²²Aqu vo qai lo yaji i Jerusalemi nivo uqejiko au qu yalo, niqu vo tasi kilajia na cava ena yaco vuako au.²³Iqio ga na kwa eva vatakilakilatakinia vuako au na Yalo Tabu ina virora taucoko, qu qai kwaya vo waciko au na ivesu vata na rarawa.²⁴Ia qu vo tasi numia sara na lequ cola, me kwa talei vuako ou mequ voojinia ga na lequ cakacaka vata na itavi ea solia mai vuako au na Turago o Jisu, mequ vatakilakilatakinia na itukutuku oka ni loloma ni Kalou.²⁵Mutu tolvia, aqu kilajia mutu na tasi tolavia tale qu mata, o kemutou taucoko qu a la qionikomutou, du qai vunautaki nia na matanitu.²⁶O kia g ikwe qu vo vadinadinatokinia vo kemutou na siga ikwe, niqu tasi colo ina vuku ni kia eva lai ocaji.²⁷Niqu vo tasi matoku na kwakwa vo kemutou na lama ni Kalou taucoko.²⁸O kia ga ikwe me mutu va danikomutou, vato o kuru talega na qwolo ni sipi, vo valesini kemutou na Yalo Tabu me mutu ledru ivatava, me mutu va konidru na soqosoqo lewe ni latu ni Kalou; o kuru eru vo voli ina lea dra takio ga.²⁹Niqu va kilajia ikwe, niqu na vo la oru na qai unu mai vo lemoutou e vica na walifa bura; eru na tasi lomanidru na qwele ni sipi.³⁰Eru na tubu cake talega e vica na tamata mai vo kemutou, eru na tata takinio e vica na kwa e vivacalai, meru marojidru na vo lotu tu meru tekucidru.³¹O kia ikwe me mutu qai vatava, me mutu qai numia nivo talu na yabaki niqu vo tasi cegu rewa na vunaujikomutou taucoko na siga

vata na bogi, vo qai vawai no qu mata.³²O kemutou na viwekani, qu va qai tatautaki ni kemutou vua na Kalou, vata no lea tata ni loloma o kia vo rewajia me kodaki o kemutou me solia vo komutou me mutu va ivotavota vato qai nidru na vasavasavataki.³³Aqu vo tasi kocovia na siliva, se na koula, se kio na isulu ni tamata.³⁴Mutu vo kilajia talega, nivo dau cakacaka talogo qu lima ikwe, me vica na kwa e yaga vuako au, vuadru talega na vo no qai niko no au no.³⁵Ina kwa taucoko qu vo vakilakilatakinia vo kemutou, nivo kilikili me mutu daucakacaka kodaki ikwe me mutu vukeidru na vo malumalumu, me mutu numia talega na lea kwakwa na Turaga o Jisu, nivo kwaya, Ero kwa ni vivakalougatataki na soli kwa, me valailai ga na ciqomia no kwa.³⁶Ia nivo oji lea kwakwa ea vo qai lekidruru, qai masu qainidru yakia.³⁷Aru vo qai tagi taucoko, meru qai okovia o Paula, ru qai kisivia taloga.³⁸Eru vo qai oca valeru ru talo na vuku ni tata ea kwaya o Paula, niru na vo tasi dania tale. Aru vo qai lai vitalatala qainidru ina waqa.

21

¹Ni madu vou dainidru, madu qai Soko donumaki ni na tauni o kosa, ka qwata i na tauni o Roti. i kei gi ga i Patara.²Madu qai dania e kia na waqa e Soko yaji i Vinaisi, madu vodo qai Soko yaji.³Ia ni madu vou dania o Kipivo, madu qai Soko i yasa i mawi, madu qai soko i Sivia, qai kele i Taia, qai tala ke na usana ni waqa.⁴Ni madu vou danidru na loru, madu qai nokoto no ke me viru na boji, ia na Yaco Tabu, aru qai kwa vo Paula me kwa ni lacake i Jerusalemi.⁵Ni ma vou va devu nia na Siga i gi, madu qai tucake madu qai la yaji, qai nia na ledru yalewa vata qai nia na ledru i luve. Madu qai yaco i nai bili ni rara, madu qai Jikituru i volivoli madu masu.⁶Ni madu vou vitatau naki, madu qai vodo i na waqa, me madu lesu tale I rara.⁷Na gauna madu vou Soko devu mai Taia, ni madu vou yaco I Toleme, madu qai vikidavaki na vivekani, madu qai nokoto vata no me kia tale na bogi.⁸Ia na Siga e taravia madu vou biubiu me madu la I Sisaria, madu unu lea were o Filipi Na vavuvuli, o kea e kia vuadru ne lewe nitu, madu qai no vata qanea.⁹E lewe va o luvea na lewa, eru dau parofisai.¹⁰Ni vica na bogi madu vou noko to no I kei gi, a qai labale yaji i Jiuta e kia na Parofita e yaca o Akapo.¹¹Ni vou unu mai voko madou, qai qulu na lea beleji o Paula, qai sesukia e la e lima, qai kwa, e kidaki I kew na kwakwa ni Yalo Tabu, e ru na vesukia kodaki I kwe nai taukei, na beleji i kwe, o rau na kwai Jiuta e ru nokoto no mai Jerusalemi, eru no Solia ke eru lima o vai ma tasi lotu.¹²Ni madu vou varogo na vi kwa taucoko i kwe, o madou vata qai nidru nai taukei, madu qai vamamasujia me kua lacake i Jerusalemi.¹³Qai kwa o Paula, na cava mutu vavea, mutu tagi mutu va malumalumu taki nia qu yalo. Ni Sibere ni Varau mequ vesu, mequ mate muni i Jerusalemi, e na yaca ni Kalou o Jisu.¹⁴A qai dua na varogo o kea, la madu qai galu madu kwa, me yaco ga na lea lewa na Kalou.¹⁵Ni devu na Siga i kwe, madu qai qusu na lemadu beki madu qai lacake i Jerusalemi.¹⁶O rau talega e ru lotu mai Sisaria, aru me a no mai e kia na tamata e yaca o Nasoni na tamata mai kipiro, me madu mace I na lea were.¹⁷Ni madu vou yaco mai Jerusalemi, aru qai vacegu niko madou na vinekani.¹⁸E na Siga e taravia o Paula a qai la gareko madou vo Jemesa, a nokoto no ke o rau na qase.¹⁹Ni vou kidavaki nidru, qai kwa yakia vuadru na kwwa e varea na kalou na kedru maliwa na vimatanitu I na lea vunau no.²⁰Niru vou varogo, aru sqai vaokaoka taki nia na kalou, qai kwa vua, o iko wekamadou, o vou tolava e lewe vica na udolu na jiu eru vou vabaujia, aru qai gumaikali taki nia, meru tekucia nai vunau.²¹E vico aru vou kwwa vuadru no balejiko, mo vavulicidru no na jiu, niru nokoto na kedru maliwa na vimatanitu taucoko, meru biujia o Mosese, ni o kwa meru kua ni vasavasa taki nidru nai luve, Se meru tekucia nai vavau makawa.²²E na vou kodaki re i vei kwe niru vou varogo na lemu yaco mai.²³Mavea na kwa madu kwa vuako, eru lewe va na tamata madu nokoto vata no, aru vou bubului.²⁴Mo meidru, vasavasava taki niko, vata qai nidru, qai volia na ledru madrali, meru tasia eru ulu, meru kilajia ni tasi jina na kwa taucoko o kwa vuadru, meru tekucia na lea i vunau, i na lemu i valavala.²⁵Eru vuku na vimatanitu eru vabaujia, du vou volaia devu qai lewaia, meru maroraijia ga na kwa eru vacabo nia i na matakau, mai na dra, qai nia na kwa vou kuna, qai nia na.²⁶Qai meidru na tamata o Paula, sqai vasavasava taki nia vata qai nidru, i na Siga taravia, qai unu ina were-ni-lotu, me qai kwa na Siga e devu ke na vasavasava taki, me qai cabori nai madrali vuadru yakia.²⁷Na gauna vou voleka ni devu ke na bogi vitu, evu vou tola mai na Jiu mai Esia, aru dania o Paula i yaloga ni were-ni-lotu, aru vou kwa Sava meru devia.²⁸Aru vou vikulavi taki nia mai, o mutou na kwai Isireli, mutu vukeiko madou, na tamata Savaga ikwe dau vavulicidru na tamata i na vi vanua taucoko, meru vurajidru na kwai ledru, qai nia nai vunau. Qai meidru muni na vi matanitu kanikia i were-ni-lotu, qai vaduka nia na vanua e tabu.²⁹Na gauna ru vou tolvia ke ni nokoto no na rara o Tirofimo na kwai Efeso, Oru vou numia ni vou kau o Paula i were-ni-lotu.³⁰Aru vou vimavautaki na lewe ni rara, aru qai viwavu wavu mai i vara meru yaratakinia dei i were-ni-lotu o Paula, aru qai Sogojia ka mata ni were.³¹Niru vou Sogaia meru vamate nia, vou yaco vua na turaga na tukutuku,³²Qai meidru e vica na Sojia, vata e vica na turaga yalai, qai wavu bale yaji vuodru, nivo vou dania na turaga levu qanidru na Sojia, aru vou tasi mata vaulaki nia o Paula.³³Qai la voleka yaji na tuvaga levu, qai qulumia, a qai kwa me vesu vena Sinucodo e rua, qai tarogia o cei o kia, na cava muni a vavea.³⁴Aru vou vicovi taki nia na kwa kanikia o rau na lewe levu, ni tasi kilajia o kia na kea jina e na vuku ni tagi, qai kwa, me kau i na bure ni valu.³⁵Ni vou yaco i nai kabakaba, qai yaco meru vibiliyaki nia yaji na Sojia, me balejia na ledru i valavala kaikai o rau na lewe levu.³⁶Aru vou teku tuga yaji na lewe ni rara, aru qai kula takinia tu yaji "meia dei yaji".³⁷Na gauna vou mei no yaji ke o Paula i na vure ni valu, qai kwa o kia vua na turaga ni valu, e rewana niqu tata yaji vuako? Qai kwa o kia, o kilajia na tata va kirisi? ³⁸Tasi niko ga na kwai Ijipita, o a tekivu takinia na lawaki e na kena gauna vou devu, o qai meidru i vikaikai e lewe va na ucolu na dau laba?³⁹A qai kwa o Paula, o au na jiu, na kwa Tarisu mai Silisia, e tasi ja rara ni kaisi na lequ na lequ rara; qu va mamasu Jiko Saraga mo va tavaia botoga mequ tata vuadru lemu tamata.⁴⁰Ni vou vatavaia o kia, qai tucake o Paula i nai Kabakaba, qai deve idru na tamata, niru vou galu no, qai tata o kia i na vata va Ipiriu, qai kwa.

22 ¹O mutou na vi wekani, qei niko mutou na qase, mutu va rorogo mai ni qu vo tukuniko au vuwako mutou: ² Ni ru vo varogo na tata igi vuwadru na tata va Ipiriu, aru vo nolo sara, a kwa o keya: ³O au djina na Jiu, aqu sucu mai Tarisu mai Silisia, qau ssusu mai na rara igi, a vavulici ko au o Kamalieli me kodaki na ledru I vunau na qase, aqu gumaikali I na vuku ni Kalou, me kodaki taucoko ga ke o mutou I na siga I igi: ⁴ aqu vabura nidru na lotu kodaki I kwe meru mate qai vesu kiya qu dainiya I were ni vi vesu e yavalu na teigwane qei nidru na lewa. ⁵ Na lequ I va djinadjina na bete levu, qei nidru taucoko ga na qase: aqu a gulu nq ledru I vola vuwadru na vi wekani, a la I Tamasiko, mequ meidru o rau na nokoto ke I Jerusalemi niru vesu tu, meru lai ocaji. ⁶ Ni vo cava, ni qu la yaji, aqu toro voleka I Tamasiko I na siga levu tutu, e kiya na kakarama levu e la vasuri mai I lomalagi a wavoki jiko au. ⁷ Aqu qai reba I na qwele, a aqu varogo e kiya na tata e kwa voko au, I Saula I Saula, o vaburabura niko au balejiya na cava? ⁸ Aqu qai tarogiya, o cei o mutou na Turaga? a kwa voko au o keya, O au o Jisu na kwai Nasareci, o keya o vaburabura niya. ⁹ Aru tolaviya djina na kakarama o rau na la qaneko au: aru tasi varogo na leya tata o keya tata mai vuwako au. ¹⁰ Aqu qai tarogiya na cava mequ vaveya na Turaga? A kwa mai vuwako au na Turaga, cavu tu, no la I Tamasiko: e na lai kwai ke vuwako na kwa taucoko ga e lesi vuwako mo vaveya. ¹¹ Ni qu vo tasi tola rewa balejiya ni vo remoremo na kakarama igi, aru tuberiko au o rau na la qaneko au, a qu cava ke I Tamasiko. ¹² E kiya o Ananiasa, e tamata lotu djina me kodaki na I vunau, e rogo oka vuwadru taucoko ga na Jiu eru nokoto no mai ke, ¹³ A la mai vuwako au, a no tu, a kw Aq vuwako au, I wekaqu Saula, no tola oka mai. Na jiki ni siga igi, a aqu tola cake ke. ¹⁴ A kwa o keya, aru vo djigitaki niko na ledru Turaga qei nidru na qase, no kilajiya e yalo, no tolaviya I na yalo dodonu, no varogo na tata ve gusu: ¹⁵ o na dau kwa vuwadru na tamata taucoko ga na kwa o daniya qei niya nq kwa o varogo. ¹⁶ O qai vaberebere tale balejiya na cava? tu cake, mo vavita isotaki, ok vaveya dai na lemu I valavala ca, no o vo masu jiya e yaca na Turaga. ¹⁷ Ni vo cava, ni qu vo lesi tale mai I Jerusalemi: ni qu masu no I were ni lotu, a qu daniya e kiya na tola: ¹⁸ ni qu vo daniya ni kwa vuwako au vawatoto mo la dai I Jerusalemi: niru tasi vabaujiya na lemu I tukutuku balejiko au. ¹⁹ A qu qai kwa, o mutou na Turaga, eru kila jiya ni qu dai nidru I were ni vi vesu e ru vabaujiko a ru va kuwita jidru na vi were ni lotu taucoko ga: ²⁰ ni vo dave na leya dra o Sitiveni o keya e duwa kwa balejiko mutou, a qu no voleka tale ga ke, mequ oka jiya na leya mate, mequ maroroi jiya na ledru I sulu eru va mate niya. ²¹ A qai kwa voko au o keya, ladai yaji: ni qu vatala jiko vayawa vuwadru na vi matanitu kani kiya. ²² A ru vo varogo jiya me yacoviy re na tata I kwe, aru qai kula I yata eru domo a ru kwa, me ladai I vuravura na tamata e kodaki i kwe: e tasi dodonu me cola. ²³ Ni ru vo kulakula, aru qai vvi deiyaki niya na ledru I sulu, aru deiniya na kulu ni qwele I na cagi, ²⁴ a kwa na Turaga levu ni valu meru meiya I na bure ni valu, a kwa me tarogi e vo kanakuita, me kila jiya o keya na cava eru kulaviya ke kodaki I kwe. ²⁵ Ni ru vesukiya no ve na wa, a tarogiya o Paula vuwa na Turaga e nokoto ke, e bara vai vuwako mutou me mutu kuwitajiya na kwai Roma, e jikai re ni lewai? ²⁶ Ni vow varogo na Turaga igi, a lai kwa vuwa na turaga le u ni valu, a kwa, no lewai ko oka na kwa o vaveya: ni jiya kwai Roma o kwa I kwe. ²⁷ A qai la mai na Turaga levu ni valu, a kwa vuwa, kwa mai vuwako au, o jiya kwai Roma se jikai. A kwa o keya io. ²⁸ A qai kwa vuwa na Turaga levu ni valu, e kwa levu na I lavo qu soliya ke mequ jiya kwai rara igi. A kwa o Paula, io o au, aqu a sucu ke. ²⁹ A ru qai la dai sara o rau aru lesi meru tarogiya; a vo matakuni muni na Turaga levu, ni vo kilajiya ni jiya kwai Roma o keya, balejiya muni na leya vesukiya. ³⁰ Na qwata e mata kilajiya ke o keya na keya djina na kwa eru bilitaki niya ke na Jiu, a serekiya kai vesu o keya, a kwa vuwadru na bete levu qeinidru na matavilewai taucoko ga meru la mai; a qI meiya bale o Paula, a vatuniya very mata.

23 ¹ A vadanidru makuga na matavilewai o Paula, a kwa, o mutou na vi wekani, aqu tekuciya no me yacoviya na siga I kwe na kwa qu numiya e vo donu I na matani Kalou. ² A kwa o Ananiasana na bete levu vuwadru na no voleka vuwa, meri taviya e gusu. ³ A qai kwa vuwa o Paula, e na taviko na Kalou, o iko qei niya na vulala boro bucobuco: o bara nokoto mo lewai ko au me kodaki nai vunau, a kwa mequ tavi, e vo tasi kodaki na I vunau? A ru qai tarogidru na no voleka, o tata vaburaburataki niya na bete levu ni Kalou? A qai kwa o Paula, a qu tasi kila jiya o mutou na vi wekani, ni jiya bete levu o keya: no vo volai, ⁵ mo kuwa ni tata buraburataki niya e lewaidru na kwai lemu. ⁶ Ni vo daniya o Paula ni niya na leya I tokani o Setoki e yavalu vuwadru, e yavalu tale eru jiya Farisi, a coco o keya veru mata na matavilewai, o mutou na vi wekani o au na Farisi, na luve ni Farisi: na vuku ni qu vo va djina jiya ni vo tu cake tale na mate a qu na tarogi ke. ⁷ Ni vo tata devu kodaki I kwe o keya, a vo tubuna vi ocaji vuwadru na Farisi, qei nidru na leya I tokani o Setoki; aru tawase ruwa ke o rau na lewe vuqa. ⁸ Ni ru dau kwa na leya I tokani o Setoki e jikai na tu cake tale mai na mate, se agilosu, se na yalo; eru dau kwa na Farisi e djina ruwaruwa. ⁹ A vo levu na kulakula, aru vo tu cake na vuni- ni- vola aru jiya tokani na Farisi; aru gumaikali, a kwa, o madou madu tasi daniya e kiya na kwa bura vuwa na tamata I kwe; io kodaki e tata vuwa e kiya na agilosu se na yalo? ¹⁰ Ni vo tubu e kiya na viba levu, e matakuni na Turaga levu ni valu, ke ru basulaki niya o Paula, a tata vuwadru na sojia, meru la bale meru kwaliraki niya va kaikai mai vuwadru, meru kau I na bure ni valu. ¹¹ I vai bogi a tekuciya ano voleka vuwa na turaga, a kwa, mo vacegu ga, Paula: e dodonu mo kwa balejiko au mai Roma tale ga, me kodaki na lemu tukuniko au mai Jerusalemi. ¹² Ni vo siga mai, aru buliya e kiya na vere o rau na Jiu, a ru vo vi va dretaki I na bubului, a kwa meru kuwa ni kana se somu me rewa re na ledru va mate niya o Paula. ¹³ A ru vo vasagavulu va caca a ru vo buliya na vere I kwe. ¹⁴ A ru vo la mai vuwadru na bete levu qei nidru na qase, a kwa, madu vo vadreitaki niya na bubului levu, me madu kuwa ni kaniya e kiya na kwa, me rewa re na lemadu va mate niya o Paula: ¹⁵ o mutou qei nidru na matavilewai, mutu kwa vuwa na Turaga levu ni valu me meiya bale mai vuwako mutou, ni si bere ni cava o keya, madu vo varau tu me madu va mate niya. ¹⁶ A vo varogo na vere I kwe o luveya teigwane o gwaneya o Paula, a vo la a unu I na bure ni valu, a kwa vuwa o Paula. ¹⁷ A qai coviya e kiya vuwadru na turaga ni valu o Paula, a kwa, meiya na suravou I kwe vuwa na turaga ni valu; e kiya na kwa e nokoto vuwa me kwa vuwa. ¹⁸ A qai meiya vuwa na Turaga levu ni valu, a

kwa, a coviko au o Paula na tamata a vesu no, a kwa mequ meiya mai vuwako na suravou I kwe, e kiya na kwa e no vuwa me kwa vuwako.¹⁹ A qai qulu e lima na Turaga levu ni valu, a ru la va jikijiki vai nidru; a tarogiya, na cava re e no vuwako mo kwa vuwako au?²⁰ A qai kwa o keya, a ru vo yalovata na Jiu meru masu jiko mo meiya bale o Paula vei qwata vuwadru na matavilewai, me kodaki ni o tarogiya va dodonu e yavalu na kwa bale jiya;²¹ no kuwa ni varogo jiya na ledru va mamasu; no ru lewe vasagavulu va caca e ru lawa vakiniya, a ru vo vi va dreji vai nidru I na bubului, meri kuwa ni kana se somu meru va mate niya re I mata: a ru qai varau tu, a ru waciya ga mo yalataki niya vuwadru.²²³²⁴ A qai dei niya na Turaga levu ni valu me la na suravou, a va ro jiya, no kuwa ni kwa vuwa e kiya na kwa o la mai kwa vuwako au na kwa I kwe. A covidru o rau na ruwa na turaga ni valu igi, a kwa, varautaki niya na sojiya e ru ruwa na drau, qei niya na tamata e vitu sagavulu eru vodo ose, qei niya na tamata eru lewe ruwa na drau e ru vai yataga I na sa, meru la I Sisaria na I ka tolu ni bogi; e varutaki niyatale ga na ose, me vodo ke o Paula, me mei oka I Sisaria vuwa o Filikesa na kovana.²⁵ A volaiya nai vila o keya e kodaki I kwe: ²⁶ O au o Kilotiu Laisiasa vuwa na turaga oka sara o Filikesa, e dau loloma! ²⁷ Na tamata i kwe eru qulumiya na Jiu, voleka meru va mate niya; aqu qai meidru na sojiya, qu va cola niya, niqu vo kila jiya ni jiya kwai Roma o keya.²⁸ Ni qu vo mata kilajiya na cava eru bilitaki niya ke, a qu meiya I na jiya yaji matavilewai: ²⁹ io ni qu vo daniya ni vo bilitaki o keya I na kwa e niya yavalu e vi lejitaki na ledru I vunau, e jikai na kwa e bilitaki vuwa e dodonu me mate ke se vesu. ³⁰ Ni vo lai kwai mai voko au eru lawakitaki niya o rau na Jiu, a qu vo va watoto mequ vatala jiya yaji vuwako aqu vo tata tale ga vuwadru eru bilitaki niya meru kwa ve mu mata na kwa e bilitaki ke vuwa. sa loloma.³¹ A ru qai meiya o Paulu o rau na sojiya, me kodaki ni vo varojitaki niya vuwadru, aru meiya I Adipatiri. ³² Ni vo qwata eru vo dai nidru meru vodo ose meru la qanedru, aru vo la tale I na bure ni valu. ³³ Ni ru vo cava I Sisaria o rau I qoi, aru soliya na I vola vuwa na turaga, aru vatakeya tale ga vuwa Paula: ³⁴ ni vo wilikiya devu na turaga, a tarogiya o cei la vanuwa. a vo qai kila jiya ni kwai Silisia, ³⁵ a kwa, qu na varogo jiko, ni ru vo cava mai o rau a ru bilitaki niko. A go va tarotaki niya me vatawa I na were ni vilewai na leya o Eroti.

24 ¹ A vo bogi lima a qai la bale o Ananaiasa na bete levu qai nidru na qase, e kiya na tamata e vuku I na tata, o Teritulu, eru bilitaki niya o Paula vuwa na turaga. ² Ni vo lai covi mai o keya, a vo tekivu o Teritulu me bilitaki niya, a kwa, madu vo vacegu va levu balejiko mutou, a vo cava me oka na matanitu I kwe I na lemutu lewaiya va vuku. ³ madu vo va okaoka ke I na visiga taucoko ga qei niya na vi vanuwa taucoko ga, I Filikesa va turaga sara, madu na marautaki niya.⁴⁵⁶ Ke balavu vuwako mutou na lequ tata, qu va mamasu jiko mutou mutu yalo oka mutu va rogo jiko madou va lailai. Madu vo daniya na tamata e dau vi va calai, e dau va tubu bura o keya vuwadru taucoko ga na Jiu I vuravura, a vo simata vuwadru na tokani ni kwai Nasareci: ni viva burabura niya muni na were ni lotu; madu qulumiya, madu mata lewaiya me kodaki na lemadu vanuwa. ⁷ O Laisiasa e Turaga levu ni valu e la va kaikai mai, a kwali raki niya mai madu lima, ⁸ a tata vuwadru meru bilitaki niya meru la mai vuwako mutou: no mutu vo tarogiya, no mutu vo kila jiya rewa na kwa taucoko ga madu bilitaki niya vuwa. ⁹ A ru jiya I va djinadjina na Jiu, a kwa e djina na vi kwa I kwe. ¹⁰ Ni vo deguvacu na turaga vuwa o Paula me tata, a qai kwa o keya, ni qu vo kila jiya ni vo levu na yabaki ni o jiya turaga ni lewa ke I na vanuwa I kwe, qu oka jiya va levu mequ kwa bale jiko au: ¹¹ o vo kila jiya, e si qai devu ga e jinikaruwa na bogi ni qu la cake ke I Jerusalemi mequ lotu. ¹² A ru tasi daniko au ni maru viba vata e kiya I were ni lotu se qu va tubu bura vuwadru na lewe vuqa, e jikai ga I na were ni lotu, se I rara; ¹³ eru jika muni ni vatakeya rewa ni djina na kwa eru bilitaki niko au ke. ¹⁴ Na kwa I kwe qu vo vatusa niya vuwako mutou, na I valavala eru vatoko niya me vavuvuli kani kiya, a qu vo lotu kodaki kei vuwa na ledru Kalou na lequ qase, mequ va djina jiya taucoko ga na kwa e volai I na vanuwa qei nidru na parofita: ¹⁵ qu vo va nuinui vuwa na Kalou, niru na tucake tale o rau na mate, o rau na yalo dodonu qei nidru na tasi yalo dodonu, o rau eru nuitaki niya muni o rau. ¹⁶ Na kwa I kwe qu gumaikali ke, me kuwa ni kiya na siga e cala ke na lewaiya qu yaloga vuwa Kalou, se vuwadru na tamata. ¹⁷ Ni vo devu e levu na yabaki, a qu la mai mequ kau na kwa ni loloma I na lequ vanuwa, qei niya na I madrali e yavalu. ¹⁸ E yavalu na Jiu mai Esia eru daniko au niqu va savasavataki no I na were ni lotu, madu tasi levu, se me madu mauwe. ¹⁹ E dodonu meru la mai tu ve mutu mata I kei, meru kwa, kodaki eru kila jiya e kiya na kwa bura vuwako au. ²⁰ Se meru kwa o rau I kwe, kodaki eru daniya e kiya na kwa bura vuwako au, niqu vo tu ve ru matanivilewai, ²¹ na vuku ga ni tata e kiya ga ni kodaki I kwe, niqu vo no I kedru vi mama, qu coco, na vuku ni ledru tucake tale na mate mutu qai tarogiko au ke I na siga I kwe. ²² Ni vo varogo na kwa I kwe o Filikesa, a vo kilajiya oka na lotu, a vo vasuka nidru, a kwa, Ni co la vale mai o Laisiasa na turaga levu ni valu, qu na qai lewaiya na mutu vi lejitaki niya. ²³ A tata vuwa e kiya na turaga ni valu me va tawa niya o Paula, me dai niya ga me la vali, me kuwa ni vatau niya e kiya o wekaya e qwaraviya, se la mai vuwa. ²⁴ Ni vo bogi vica, a vo la mai o Filikesa qei niya la yalewa o Tarusila, na lewa ni Jiutia, a lai vatala me la mai o Paula, a varogo jiya ni tatataki niya na vabau jiya o Karisito Jisu. ²⁵ Ni vo vunautaki niya no nai varau dodonu, na I varau maluwa, qI niya na vi lewai e si bere mai, e saqanini o Filikesa, a kwa, la dai re nikuwa; niqu vo gwalala I na kiya na gauna, qu na qai coviko mai. ²⁶ A vo nuitaki niya ni na soli lavo vuwa o Paula: o keya I kwe e lai vatala va levu ke, meru vi talanowa qaneya. ²⁷ Ni vo devu e ruwa na yabaki, a vo la mai o Porisiu Fesito me sosomotaki niya o Filikesa: no vo oka jiya o Filikesa me va yalo okataki nidru na Jiu vuwa, a deiniya o Paula me vesu no ga.

25 ¹ Ni vo la mai I na va uwa o Fesito, a vo devu e tolu na bogi, a qai cavu tu me la cake I Jerusalemi. ² A qai bilitaki vuwa o Paula vuwadru na bete levu qei nidru na ledru turaga na Jiu, a ru va mamasu jiya, a kere vidru meru lomaniya bale jiya, aru vatala jiya me la mai I Jerusalemi o keya, a ru vo kwa meru va mate niya I calevu. ⁴ A kwa o Fesito, ni vo vatawa no mai I Sisaria o Paula, a vo varau me la yaji ke o keya. ⁵ A kwa, o mutou mutu vo turaga, medu la bale vata, ke kiya na bura e no vuwa na tamata I kwe, mutu qai bilitaki niya ke. ⁶ A no qanedru no ga o keya me bogi walu se me bogi jini a qai

la bale I Sisaria; no vo qwata mai a no o keya I na I nono ni vilewai, a kwa me kau mai o Paula.⁷ Ni vo cava mai o keya, a ru no wavoki jiya na Jiu a ru la bale mai I Jerusalemi, a ru bilitaki niya o Paula na kwa bura sara e wara, e ru tasi va djinadinataki niya rewa.⁸ A vo tuniya o Paula, aqu tasi vaveya e kiya na kwa bura, I na ledru I vunau na Jiu, se I were ni lotu, se vuwa o Sisa.⁹ Ni vo oka jiya o Fesito me va yalo okataki nidru na Jiu, a tata vuwa o Paula, a kwa, o oka jiya mo la cake I Jerusalemi, no lewai ke ve qu mata I na vi kwa I kwe, se jikai?¹⁰ A qai kwa o Paula, a qu vo tu I na mata nivilewai ni leya o Sisa, e jiki e dodonu mequ lewai ke: a qu tasi vaveya e kiya na kwa bura vuwadru na Jiu, I kwe o vo kila jiya oka sara.¹¹ Kodaki ni qu jiya tamata I varau bura, se qu vaveya e kiya na kwa e dodonu me qu mate ke, a qu tasi oka jiya mequ mate: kodaki e jikai na vi kwa I kwe e ru bilitaki niko au ke, e jikai e kiya me rewa jiya me soliko au vuwadru. A qu vo cavu jiya o Sisa me lewaike au.¹² Io o Fesito, ni vo vi tatakai devu qei nidru na matavilewai, a kwa, o qai cavu jiya o Sisa, io o na kau vo Sisa.¹³ A vo bogi vica, a ru qai la mai o Akaripana tui qei niya o Perinaise I Sisaria, me ru vi kidavaki ke o Fesito.¹⁴ Ni ru vo bogi wara no, vo lai kwai Paula o Fesito vuwa na tui, a kwa, e kiya na tamata e vesu tu, o keya a vadei niya o Filikesa:¹⁵ ni qu nokoto mai Jerusalemi, a ru vo bilitaki niya o rau na bete levu qei nidru na ledru qase na Jiu, aru kwa mequ lewaiya me lai ocaji.¹⁶ A qu qai kwa vuwadru, e tasi niya na ledru I varau na kwai Roma meru soliya boto e kiya na tamata me vamate, maluwa me lai dani re o rau na bilitaki niya, me rewa tale ga ke na leya kwa bale jiya I na vuku ni kwa bura a bilitaki ke vuwa.¹⁷ Ni ru vo cava mai I kei, aqu tasi va berebere, ni vo lai qwata mai qu vo nokoto I na I nono ni vilewai, a kwa me mei mai na tamata I igi.¹⁸ Ni vo tucake o rau na bilitaki niya, eru tasi bilitaki i na kwa bura me kodaki na kwa qu numiya:¹⁹ Io e yavalu ga na kwa e ru vilejitaki niya i na ledru lotu, qei niya e kiya na tamatao Jisu, o keya a vo mate, io a kwa o Paula e si cola no o keya.²⁰ Ni qu vo tasi kila jiya oka mequ lewaiya na vi kwa I kwe, a qu tarogiya e mata la cake I Jerusalemi o keya, me lewai ke na vi kwa I kwe, se jikai.²¹ Ni vo kodaki o Paula, me nokoto no re me lewaiya o Akusito, aqu qai kwa me vatawa no re me qai la yaji vo Sisa.²² A qai kwa o Fesito vo Akaripa, o au muni, qu mata varogo na tamata I qoi. A kwa o keya, I vai qwata o na qai varogo jiya.²³ I vai qwata, niru vo la mai o Akaripa qei niya o Perinaise, eru uku cavu mai, aru unu I na were ni vi tarogi, qei nidru vata na turaga ni valu ya levu, qei nidru na turaga ni koro, no vo varojiya o Fesito, a vo mei mai o Paula.²⁴ A kwa o Fesito, o mutou Akaripa na tui, qai niko mutou taucoko ga na tamata mutu no qaneko madou I kei, mutu vo daniya na tamata I kwe, e vuku o keya vakaikaitaki niko au o rau na Jiu eru levu, mai Jerusalemi I kei muni, aru kwa e tasi dodonu me cola o keya.²⁵ Ni qu vo daniya ni tasi vaveya o keya e kiya na kwa bura e dodonu me mate ke, a cavujiya o Akusito o keya me lewaiya, a qu qai lewaiya mequ vatalajiya ke.²⁶ E jikai na kwa me volai ke vuwa na lequ turaga. O keys I kwe qu meiya mai ke ve mouth mata, me kwa djina vuwako mutou, Akaripa na tui, me tarogi re me macala ke na kwa mequ volaiya.²⁷ Ni vo lai dani voko au na kwa lialia me lai vatala e kiya me vesu, e tasi va kila jiya muni na kwa bura a bilitaki vuwa.

26 ¹ A qai kwa vuwa o Paula o Akaripa, e vatarai no vatusa niko mai. A qai dodokiya e lima o Paula, a tukuniya:² A qu numiya ni qu vo kalougata, o iko Akaripa na tui, ni qu na tukuniko au nikuwa ve mutu mata na vuku ni kwa taucoko ga eru bilitaki niko au ke na Jiu.³ Io, mutu vo kilajiya taucoko ga na ledru I varau na Jiu vata na vi kwa eru dau vi lejitati niya: o keya I kwe qu va mamasu jiko mutou ke me mutu vosojiya ga re me mutu varogo jiko au.⁴ Na lequ I varau ni qu si jiya i luvu me cava jiya mai na siga i kwe, ni qu no qanedru na kwai lequ mai Jerusalemi, eru kila jiya taucoko ga na Jiu;⁵ o rau eru kila jiko au i mata, kodaki eru mata kwa mai, ni qu varau va Farisi me kodaki o rau na tekuciya va mata yalai sara na ledu lotu.⁶ A qqu qai tu muni mequ lewai I na vuku ni kwa qu vo va nuinuitaki niya na tata ni yalayala a soliya na Kalou vuwadru na lemadu qase:⁷ o kiya na kwa I kwe eru vakasamataki niya meru rewa jiya o rau na lemadu yavusa e jinaruwa, eru dau soro va kaikai I na vi siga na vi bogi. Na viki ni va nuinui I kwe, I Akaripa na tui, eru vo bilitaki niko au ke na Jiu.⁸ I vai e kodaki, mutu vo numiya ni kwa e dau va jijigataki, me va tu nidru cake tale na Kalou?⁹ O au tale ga, aqu numiya I qu yaloga e vo dodonu mequ vi mecaki I na kwa e wara qei niya e yaca o Jisu na kwai Nasareci.¹⁰ Na kwa muni I kwe aqu vaveya mai I Jerusalemi; a ru levu eru lotu qu sogo jidru I na vi were ni vi vesu, no ru vo lesiko au ke na bete levu; niru vo va mate a qu kwa me kodaki ke.¹¹ Ni qu vo lai ocaji jidru va levu I na vi were ni lotu taucoko ga, qu va saurarataki nidru meru dai niya na lotu, ni qu vo oca va levu sara vuwadru, a qu vabura niya muni na vi rara kani kiya.¹²¹³¹⁴ Ni qu a la no ke I Tamasiko ni ru lesiko au a vatala jiko au na bete levu, no vo siga levu no, na tui, a qu vo daniya I calevu e kiya na kakarama mai lomalagi, e siviya na keya a kakarama na Mata-ni-siga, a tabu wavoki jiko au qei nidru muni aru la qaneko au. Ni madu vo reba taucoko I na qwele, qu varogo e kiya na domo e tata vuwako au I na tata va Ipiriu, a kwa I Saula, I Saula, o va burabura niko au e na vuku ni cava? e bura vuwako mo caqe jiya na mata ni sa.¹⁵ A qu qai kwa, o cei o mutou, na turaga? a kwa na turaga, o au o Jisu, o keya o. vaburabura niya:¹⁶ io mo tucake ga, mo tu ve mu la: ni qu vo daniko I na vuku ni kwa I kwe, mequ lesiko mo jiya I talatala qei niya na dau tukutuku muni I na vi kwa mo daniko au ke, qei niya na vi kwa lai dani vuwako:¹⁷ qu na va cola niko mai vuwadru na tamata ni Isireli, qei nidru na vi matanitu kani kiya, o rau a qu qai vatala jiko ke,¹⁸ no lai basukiya eru mata, meru saumaki mai I na gilogilo I na kakarama, I na leya kaikai o setani vuwa na Kalou meru kuwa ni lai ocaji I na I valavala bura, merujiya I taukei vata muni I taku qei nidru na yalo savasava ni ru vabaujiko au.¹⁹ Io ni vo devu kwe, I Akripa na tui, qu vo tasi talai dredrei I na tola va lomalagi:²⁰ qu vo kwa rewa I mata vuwadru mai Tamasiko, qei niya i jerusalemi, qei niya na yasayasa va Jutia, vuwadru muni na matanitu kani kiya, meri vi vutuni meru saumaki mai vuwa na Kalou, meru vaveya nakwa e kilikili qei niya na vi vutuni.²¹ O keya I kwe eru qulumiya au ke na Jiu I na were ni lotu, aru sagaiya meru va mate niko au.²² Ni vo vukeiko au na Kalou, a qu vo cola me cava mai na siga I kwe, qu vo kwa vuwadru na yalai vuwadru muni na yalevu, e jikai na kwa kani kiya qu kwa igi ga na kwa eru kwa na parofita qei niya o Mosese e na cava mai:²³ e na mate na Karisito

igi na kedru I matai na tucake tale mai na mate, e na vatakeya na kakarama vuwadru na tamata na Isireli, vuwadru muni na matanitu kani kiya.²⁴ Ni vo tukuniya no o keya kodaki I kwe o keya, a tata I na domo levu o Fesito, I Paula, o go lialia; e vo lialianiko na vuku levu.²⁵ A kwa o keya, I Fesito va turaga sara, aqu tasi lialia; qu cavujiya ga na tata e djina e vuku:²⁶ no vo kila jiya na vi kwa I kwe na tui, qu tata va dodonu ke vuwa; ni qu kila jiya e tasi cilo vuwa e kiya na kwa i kwe e tasi vai e kiya na kwa I na vanuwa e cilo.²⁷²⁸²⁹ I Akaripa na tui, o vo va djina jidru na parofita se jikai? aqu kila jiko mutou qu va djina jiya ga. A qai vuwa o Paula o Akaripa, e vo va lailai no rewa jiko mequ lotu va Karisito. A qai kwa o Paula. Aqu vo masu vuwa na Kalou, e jikai me balejiko takiya ga, e balejidru muni o rau eru varogo jiko au nikuwa, se me vo e lailai, se me kuwa ga ni vo, me mutu kodaki o au; me kuwa ga na senidodo I kwe.³⁰³¹³² A qai tu cake na tui, qei niya na kovana, qeniya o Perinaise, qei nidru o rau eru no vata qeinidru: niru vo la vajikijiki, eru vo vatataki vai nidru, a kwa, Na tamata I kwe e tasi vaveya e kiya na kwa e dodonu me mate ke se vesu. A qai kwa vuwa o Fesito o Akaripa, na tamata I kwe kodaki e tasi cavu jiya o Sisa me lewaiya, e dodonu ga me serekiya.

27¹² Ni vo lewai devu me madu soko I Itali, aru soliya o Paula, e yavalu tale na tamata eru vesu, vuwa e kiya na turaga ni mata sojiya ni leya o Akusito, e yaca o Juliase. Ni madu vo vodo kiya e kiya na waqa ni Atiramitio, madu vo va rewa, madu nakijiya me madu soko voleka jiya na baravi o Esia; e kiya na kwai Masitonia mai Cesolonaika, o Arisitako, a la qaneko madou.³⁴⁵⁶ Na qwata madu uru ke I Saitoni. A yalo oka vo Paula o Juliase, a serekiya me la vuwadru o wekaya me vacegu ke. Madu qai soko dai yaji, madu soko voleka jiya o Kipiro, ni vo bura na cagi. Ni madu vo soko jiya na wasawasa I Silisia qei niya o Pamifilia, a cava sara I Maira mai Lisia. A daniya ke na turaga ni valu e kiya na waqa ni Alekisadria, e soko I Itali; a va vodo niko madou ke.⁷⁸ Ni madu vo soko maluwa tu e wara na bogi, e cava dredrei me madu doniya o Nito, ni vo taroviko madou na cagi, madu qai soko voleka jiya o Kiriti, e doniya o Salimoni; E vo va lailai e dredrei me sivijiya, madu vo cava jiya e kiya e tavo e yaca na toba oka; a voleka ke e kiya na rara o Lasea.⁹¹⁰¹¹ Ni vo bo gu I wara, a vo dredrei na soko, ni si qai devu ga na gauna ni lolo, a qai va salataki nidru o Paula, a kwa vuwadru o mutou na turaga, qu kila jiya e na levu na bura qei niya na kwa e du na dainiya I na soko I kwe, e na tasi bura ga na I usana qei na waqa, o datou muni. Na turaga ni valu ni vo vabau jidru nai taukei ni waqa, e jikai na vi kwa e kwa o Paula.¹²¹³ Ni vo tasi oka na toba igi me kele me I na vula I driwadriwa, eru o levu vuwadru eru lewaiya meru soko kani kiya, ledru numiya ke ru rewa yaji I Finaisi, meru kele ke I na vula I driwadriwa; igi na toba I Kiriti, e doniya na ceva I ra qei niya na tokalau vuwaliku. A qai liwa vamaluwa na ceva, eru vakasama ni ru vo rewa jiya na kwa eru nakijiya, aru yavi kelekele, aru soko voleka jiya o Kiriti.¹⁴¹⁵¹⁶ A tasi balavu, a qai laba na cagi levu, e yaca o Urokilitoni. Ni vo ceburaki niya na laca ni waqa, a tasi tau rewa ke na mata ni cagi, madu qai deiniya ga me savu yaji. A savu ke a voleka jiya e kiya na yanuyan u yaca o Kilota, a vo e lailai sara me madu tasi rewa jiya na velovelo:¹⁷¹⁸ nii ru qai va rewajiya cake mai I kwe, aru qai vaveya na va Tuwalu, aru va tuwalutaki niya ke na waqa; niru vo matakua lala meru tava kasa I volivoli, aru serekiya na gwacagwaca, a savu yaji. Ni madu vo suwa I gelegele va levu sara I na cava, vai qwata aru dai niya na I usana:¹⁹²⁰ ni vo bogi tolu madu vo deiniya madu lima na gwacagwaca ni waqa. Ni vo bogi e wara e tasi lai dani na mata ni siga se na kalokalo, a liwa na cagi levu, a qai ladai vuwako madou na nuitaki niya na cola.²¹²² Ni vo balavu na ledru tasi kana, a tu cake o Paula na kedru vi mama, a kwa, o mutou na turaga, e vo dodonu me mutu varogo jiko au I mata, me kuwa na yavi kelekele mai Kiriti, a cava ke na bura I kwe qei niya na dai. Io I kwe, qu va mamasu jiko mutou me mutu kuwa ni yalo lailai: e jikai e kiya vuwako e lavele la cola, e na bura ga na waqa:²³²⁴²⁵²⁶ ni vo no voleka voko au na bogi I kwe e kiya na agilosu ni Kalou, o keya aqu vo leya, o keya muni a qu qwaraviya, a kwa, kuwa ni matakua, Paula; o na la ga vuwa o Sisa: daniya, aru vo solidru taucoko ga vuwako na Kalou o mutu soko vata. O keya I kwe, o mutou na turaga, mutu va cegu ni qu va djina jiya na Kalou, e vo cava ga me kodaki ni lai kwai vuwako au. Du na vo dai ga I na kiya na yanuyan u.²⁷²⁸²⁹ Ni vo cava mai na I ka jinikava ni bogi, no madu vo vi savuyaki no I na wasawasa o Atiria, ni vo yaloga ni bogi eru vo numiya na lewe ni waqa ni ru vo voleka jiya e kiya na vanuwa; a varau jiya na wai, aru kila jiya ni katu ruwasagavulu: niru vo savu yaji va lailai, a varujiya tale na wai, aru kila jiya ni vo katu jinalima. Ni ru vo matakua ke lala madu kasa I na vi vatu, aru dainiya na I kelekele e va mai vuwa na turaga, aru oka jiya tu siga na vanuwa.³⁰³¹³² Ni ru vo varau meru tuba I na waqa o rau na kwai muwa, ni ru vo tukuciya na vevlovelo I ruwai, me kodaki na kwa eru vaveya meru dainiya na I kelekele I na muwa I mata ni waqa a kwa o Paula vuwa na turaga ni valu, vuwadru muni na sojiya, kodaki eru na jikai ni nokoto no ga i na waqa o rau I kwe, mutu na tasi cola rewa. E ru qai sele jiya na ledru I noka ni velovelo na sojiya, aru deiniya me viri yaji.³³³⁴³⁵ Ni vovoleka mai na siga, a vo cikevidru taucoko ga o Paula meru kana, a kwa, I kwe na keya I jinikava ni bogi mutu wawa ga mutu lolo, mutu tasi kaniya e kiya na kwa; o keya I kwe qu masujiko mutou ke mutu kana re: e yaga me mutu cola ke: e jikai e kiya vuwako mutuou e na lutu mai e kiya e rau ni ulu. Ni vo tata devu kodaki I kwe, a qulu na madrai, a va okaoka vuwa na Kalou ve ru mata taucoko g; ni vo doviya, a vo tekivu me kana.³⁶³⁷³⁸ A ru qai vacegu taucoko ga, aru kana muni o rau. O mutou taucoko ga mutu nokoto I waqa madu ruwa na drau ka vitusagavulu la ono. Ni ru vo kana devu niru vo bori; aqu va mamataki niya na waqa, aru deiniya na sila I ruwai.³⁹⁴⁰⁴¹ Ni vo siga mai, eru tasi kila jiya na vanuwa: aru daniya e kiya na toba e va matakawa, aru vo bose jiya meru va kasa niya ke na waqa, kodaki e rewa. Ni ru vo drejiya dai na I kelekele ni waqa, aru deiniya tu mai ruwai, a serekiya na I noka ni uli, a ru va rewaniya na laca levu I na cagi, a ru soko I vanuwa. A ciri kodaki I na vanuwa e sota ke na drodro, aru va kasa niya na waqa, a cobalt sara na muwa I mata, a tasi savuli rewa1, a tasere na muwa turaga na kaikai ni biau.⁴²⁴³⁴⁴ A ru vo bose o rau na sojiya meru va mate nidru na tamata eru vesu tu, Keru qai tuba e yavalu, meri cola. Ni vo okajiya na turaga ni valu me va colaniya o Paula, a tarovidru ke na kwa eru

numiya; a kwa meru rido I mata o rau na kila jiya na qau rewa; meru simata I vanuwa: o rau na keya vo, e yavalu I rara, e yavalu I kwa kani kiya ni waqa. A kodaki I kwe, aru vo cabe cola taucoko I vanuwa.

28¹²Ni madu vo cabe cola, madu qai kila jiya ni yaca ni yanuyanu igi o Melita. A ru lomaniko madou va levu na I taukei; a ru va mudre niya na quto, aru meiko madou yakiya I were, I na vuku ni luvu e tau, qei niya na driwadriwa.³⁴Ni vo la mai e kiya na I vesu na quto o Paula, a lai biu sara I na quto e mudre tu, a vo dolo mai I na katakata e kiya na gwata, a viviya e lima. Ni ru vo daniya o rau na I taukei, ni vo lili tu ve lima na gwata, aru vi kwa yaki niya vai nidru, e djina e tamata dau laba o keya I kwe, ni vo cabe cola mai I wai taci, o tasi deniya o saumiya me cola.⁵⁶A qai kurejiya na gwata I quto mudre o keya, e tasi bura ke. A ru numiya ni na vuce mai o keya, se reba vasauri me ciba; ni ru vo waciya va lailai, e tasi lai dani e kiya na kwa bura me la mai vuwa, a qai vuki eru yaloga a ru kwa e kiya na Kalou o keya.⁷⁸⁹¹⁰E nokoto e kiya e tavo igi e yavalu na jiki ni vanuwa e leya na turaga ni yanuyanu, o Pupiliu e yaca; a vacegu niko madou o keya, a va kaniko madou oka me tolu na bogi. A tauvi mate o tamaya o Pupiliu, e katakata e veketaki dra; a unuviya o Paula, a masu a tabakiya ve lima, a va colaniya. Ni vo vai I kwe, a ru la tale mai o rau na tauvi mate I na yanuyanu, a ru va colai: e levu na kwa eru va rokorokotaki niko madou ke; no madu vo soko kani kiya, a ru kau I waqa na kwa e yaga vuwako madou.¹¹¹²Vo devu e tolu na vula, madu soko e kiya na waqa ni Aleksadria, a kele I na yanuyanu igi I na vula I driwadriwa, na keya matakau na druga teigwane. Ni madu vo vila I Sairakuse, madu nokoto no ke me bogi tolu.¹³¹⁴¹⁵Ni madu vo ladai mai ke, madu vo cavuyaki, madu cava I Rijio; ni vo bogi kiya qai liwa na ceva, madu vo cava vai qwata I Putioli: madu daniya ke na vi wekani e yavalu, a ru va masu jiko madou me madu nokoto ga me bogi vitu: a madu qai la I Roma. A ru varogo mai ke na kemadu I tukutuku o rau na vi wekani, a la mai I na rara i Apio qei niya na bure tolu, meru la mai sota qaneko madou: ni vo danidru o Paula, a va okaoka vuwa na Kalou, a vo tudei mai.¹⁶¹⁷¹⁸Ni madu vo unu I Roma, a vo dai o Paula me no takiya ga qei niya e kiya na sojiya me vatawa niya. Ni vo bogi tolu, a qai soqonidru vata na ledru turaga na Jiu o keya: ni ru soqo vata mai, a kwa o keya vuwadru, o mutou na vi wekani, aqu tasi vaveya e kiya na kwa bura vuwadru na ledatou, se na ledru I varau na tuqwaqwa, aqu vesu ga qu soli yaji ve ru lima na kwai Roma mai Jerusalemi. O rau, niru vo lewaiko au, eru okajiya meru sere kiko au, ni jikai na kwa vuwako au mequ mate ke.¹⁹²⁰Ni ru vo kwa o rau na Jiu me kuwa, e uqejiko au qu yaloga mequ cavujiya o Sisa me lewaiko au; e jikai na kwa mequ bilitaki nidru ke na kwai lequ. O keya I kwe qu va soqoni jiko mutou vata ke, me mutu tolaviko au ke ni qu vesu I na senidodo igi na vuku ni ledru numiya na Isireli.²¹²²A ru kwa vuwa, e jikai e kiya mai Jutia e volai iko mai vuwako madou, e jikai tale vuwadru na viwekani e la mai I na kila jiya se kwa e kiya na bura bale jiko : madu mata varogo jiko se cava na lemu numiya: ni madu vo kila jiya na tata ni vi va buraburataki na lotu kani kiya I kwe I na vi vanuwa taucoko ga.²³²⁴A ru vo lokuciya vuwa e kiya na siga, aru levu na la mai I na leya were; a serekiya vuwadru o keya me kwa na matanitu ni Kalou, me va djinadinataki niya o Jisu mai na leya I vunau o Mosese, qei nidru na parofita, e tekivu I vai qwata, me yacoviya I vai yavi. Eru va djina jiya eru yavalu na vi kwa e lai kwai, o tasi va djina jiya.²⁵²⁶Ni ru vo tasi yalo vata vai nidru, aru vo la dai, ni vo lai tataki devu o Paula I na kiya na tata: a vo tata djina na yalo tabu ni kwa o Aisea na parofita vuwadru na lemutu qase, a kwa, la vuwadru na tamata I kwe, a kwa, mutu na varogo no ga, a numideniya tu; mutu na dau daniya tu ga, mutu na tasi daniya.²⁷Ni vo uro mai eru yaloga na tamata I kwe, a duduvura eru bebe, a kabulu eru mata; me kiya na siga e tola ke eru mata, a rogo eru bebe, e kila jiya eru yalo, eru na saumaki mai, qu na va cola nidru.²⁸²⁹O keya I kwe me mutu qai kila jiya, niru vo kau mai na cola vuwa na Kalou vuwadru na vi matanitu kani kiya; eru na varogo jiya. Ni vo tatataki niya devu o keya na vi kwa I kwe, aru vo la dai o rau na Jiu, aru vileji vai nidru.³⁰³¹A nokoto o Paula me yabaki ruwa taucoko I na were a voliya tu o keya, a va cegunidru taucoko ga na nokoto vuwa, a vunautaki niya na matanitu ni Kalou, a va vuvulitaki niya va doudou sara na kwa qeiniya o Jisu Karisito na Turaga, e jikai na tamata e taroviya.